

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Грудень

11

December

1958

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XV ГРУДЕНЬ Ч. 11

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Тарнавська,
Марія Юркевич.Листування й передплату висилати
на адресу:909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у ЗДА від січня

1959	\$4.00
Піврічна передплата	\$2.50
Річна передплата в Канаді	\$4.00
Річна передплата в Англії	1¼ ф. ст.
Річна передплата в Австралії	1½ ф. ст.
Річна передплата у Франції	900 фр.

Поодиноке число 40 центів

Зміст:

Наш вклад
У п'ятнадцятиліття
Д. Бучинський: Заслуги Наталени
Королевої
Н. Королева: Ірод
Н. Гладій: Дві розмови
Олена: Свята вечера
Л. Б.: На службі рідної пісні
Л. Буря: При розбудові установи
Л. Б.: Відійшла громадянка
Відзначення голови СУА
Л. Голубович: Цікавий почин
Із праці комісії
Зірка: Ще про традицію
Закуска під Новий Рік
Українська вишивка: Суконка
Р. Завадович: *
К. Перелісна: Сніговія
О. Кобець: Берізки
Діма: Про Надійку і Снігову Бабу
Промінь: Снігова баба
Вісті з Централі
Із Окружних З'їздів: Нью Йорк
Г. Совачева: Кризь пориви життя

На обгортці світлина письменниці
Наталени Королевої, якій сповнилося
цього року 70 літ.

Веселі віршики знайдете
у збірнику К. Перелісної
„О Й, Х Т О Т А М?“
Гарні ілюстрації, кольорова
обгортка. — Коштує 80¢.
Замовляти в Централі СУА

OUR LIFE

VOL. XV DECEMBER No. 11

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 1½
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.
Single copy 40c.

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

Mrs. Lewka Romanyk
1252 Broadview
Toronto, Ont.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yorks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

ПЕРЕДПЛАТНИЦІ!

Чи Ви прочитали вістку про під-
вишку передплати? У 1959 р. річ-
на передплата „Нашого Життя“
винеситиме 4.00 дол. Та всіх тих,
що вплатили її ще в біжучому ро-
ці, ця підвишка не торкається. То-
му радимо Вам ще впродовж груд-
ня вирівняти передплату!

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

13. грудня — Св. Андрія Перво-
званного, основника української
церкви. У ніч лід св. Андрія від-
буваються ворожіння.

19. грудня — Св. Миколая Чу-
дотворця. В Україні кажуть, що
св. Миколай і св. Варвара запові-
дають зиму. „Варвара снігом по-
стелить, а Миколай морозом стук-
не“

1638 — 320 літ від того часу,
як вибухло козацьке повстання
під проводом Буга, Гуні й Остря-
нина. Польське військо здавило
його лід Кумейками і Лубнями, але
не вгасило всенароднього гніву,
що вибух незабаром із ще біль-
шою силою і визволив під про-
водом Богдана Хмельницького У-
країну від польського ярма.

8. грудня 1868 — 90 літ від ча-
су, коли у Львові засновано матір-
не товариство „Просвіту“. Поста-
ла вона заходами народовців, як
звали тоді прихильників націо-
нальної окремішності українців.
Спершу мала вона служити ви-
данню популярних книжок, потім
зorganizувала свої читальні й охо-
пила своєю працею широкі круги
селянства.

1888 — 70 літ, як померла укра-
їнська поетка Олександра Псьол.
Разом із своєю сестрою Глафірою
була частою гостею у родині Реп-
ніних у Яготині, де бував Тарас
Шевченко. Авторка пісні „Ой, не
ходи Грицю“

29. грудня 1888 — народилась
письменниця Галина Журба. Її
твори — „Зорі світ заповідають“
і „Револуція йде“ дали яскраву
картину здвигу українського се-
ла. На еміграції в ЗДА видала ав-
тобіографічну розповідь „Далекий
світ“.

ЧИТАЧКИ „НАШОГО ЖИТТЯ“!

„Наше Життя“ закінчило 15 літ
свого існування. Напевне радієте
цим його успіхом! Як гарно бу-
ло б, коли б Ви привітали журнал
із тим ювілеєм та піддержали дат-
ком на пресовий фонд! Це допо-
може краще розбудувати різні йо-
го ділянки!

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Шлемо ширий Різдвяний привіт і найкращі побажання у Новому Році управам Окружних Рад, Відділів і членкам Союзу Українок Америки.

Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) та членам-організаціям СФУЖО шлемо сердечні святочні привітання й побажання успішного Нового Року.

З Різдвом Христовим вітаємо все українське жіноцтво поза залізною заслоною, а зокрема наших посестер, що живуть у сибірській тайзі і пісках Казахстану.

Вітаємо з Різдвом Христовим і Новим Роком усе українське громадянство.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Наш вклад

Входимо в передсвяточну метушню. На вулицях уже сяють різнокольорові ялинки, усюди товпиться юрба покупців, пошта завалена побажаннями. А й у нашому гурті відчувається оживлений рух. Наші Відділи влаштовують Андріївські вечори для молоді або й Миколаївські вечори для дітвори. Підготовляються Різдвяні вертепи. Всюди відчувається радісне дозвідання цього великого, рокового свята.

Це добре, що не занехуємо традицій і плачемо їх у нашій громаді. Їх подивляють у нас, нових поселенців, багаті господарі цієї землі. Але не треба забувати за цими традиціями властивого Свята, його суті.

Бо ж Різдво Христове — це не тільки роковини народження Ісуса Христа. Це свято радості й піднесення. Це подяка за прихід Спасителя на світ, що в виді малого Дитятка заповів людству спасен-

ня. І проніс світло Віри крізь наступні віки.

Як зустрічаємо його сьогодні? В яких умовах знаходиться світ і кудюю прямує?

Мабуть ніколи не було в ньому такої глибокої прірви. Розколений на два світи — одних, що вірять у Нього, а других, що втратили цю Віру, він неначе хитається в своїх основах. Великий змаг термосить всім до глибини. Мабуть ніколи Христова Віра не була так загрожена. Бо в часі, коли кочівні орди Азії переливались крізь нашу Батьківщину, унутрі нашого й сусідніх народів знайшовся відпір на їх силу. А коли мусулманська агресія досягнула серця Європи — тоді відбито її знову ж із нашою допомогою. А тепер загроза зовсім інакша. Світ поширився, а новітня техніка зробила доступно кожну його закутину.

Спонуки залишилися ті самі, що

й попередніх агресій — жадоба й спанування світу. Але тепер вони замасковані у шати різних ідеологій і проникають тим легше в умий серця людей. Тим трудніше боротись із цією агресією, що проходить не тільки огненою зброєю, а думкою і словом.

Як нам бути в цьому великому змагу? Що протиставити цій темній силі, що пре вперед, далеко грізніше кочівних орд і войовничих сараценів?

Світло віри в Нього. Коли вона горітиме в день Різдва Христового ясніше від усіх ялинок і реклям, тоді маємо що вкинути в цей змаг. Тоді можемо увійти в боротьбу двох світів із надією на перемогу. Бо тільки тоді скріпимо Його світ силою своєї правди. А ця правда, для якої ми вийшли на чужину — ясна для нас і для цілого світу. Це визволення нашої Батьківщини з большевицької неволі.

У п'ятнадцятиліття

П'ятнадцять літ тому тодішній провід СУА постановив видавати свою газету. Потреби організації цього вимагали. До того часу Гол. Управа користувалась сторінкою в „Америці“ п. н. „Жіночі Вісті“ й поміщувала там свої заклики чи звіти. Однак „Жіночі Вісті“ замалі були об'ємом для потреб організації.

Це був час II. світової війни. П'ять літ Союз Українок Америки був відірваний від контакту з Рідним Краєм. А події котились швидким темпом, війна добігала до свого закінчення. Українське поселення в Америці відчувало вагу хвилини. В цей переломовий мент спочивала на ньому велика відповідальність. Треба було скріпити свої сили й готуватись до неї.

„За нами 18 років праці“ писала тодішня голова Олена Лотоцька у першому числі. „Ми доросли до краєвої національної організації, до її самостійної, організаційної, культурної й громадської праці, а то й до самостійного часопису“.

І справді. Це був відповідний момент для такого кроку. У своїх живо написаних передових тодішня редакторка Клявдія Олесницька закликає українську жінку до громадської активності. Напрявні Союзу Українок Америки розгортає голова СУА Олена Лотоцька. Дописи на актуальні теми подає Юлія Шустакевич. Практичні вказівки в праці СУА поміщують Аня Бодак, Анна Бойко, Олена Штогрин, Анна Сивуляк. Цю ідеологічно-організаційну сторінку доповнюють нариси, репортажі і практичні поради з косметики й куховарства. Але найбільше там звітів із праці Відділів. Це доказ, як живе й працює організація.

Та поміж цим матеріалом, що може бути нецікавий для посторонніх, знаходимо два цікаві документи. Перший — це листування між редакторкою Нашого Життя Кл. Олесницькою і тодішньою посолкою до конгресу Клер Бут Лус, яка 3. травня 1944 промовила в конгресі в користь незалежності Польщі. Пані Олесницька вказала посолці на існування й боротьбу українців у рядах передвоєнної Польщі і потребу розв'язання цієї

проблеми. Другий документ — це меморандум, що його вніс Союз Українок Америки у вересні 1945 року на руки президента Трумана, у справі українців-втікачів в Європі. В ньому СУА вияснює ситуацію втікачів і домагається для них політичного азилу й допомоги.

Отак відбулось у журналі призначення Союзу Українок Америки — говорити й діяти в імені тисячів і мільонів українців, що їм недоля замкнула уста.

Але йдемо далі. У 1946 р. уже бачимо вістки з-поза океану:

Редакційна Колегія Нашого Життя:

Зліва: пп. д-р Наталя Пазуняк, Лідія Бурачинська, Олена Лотоцька, Марія Юркевич, Кекилія Гардецька і Марта Тарнавська.

The Editorial Board of OUR LIFE on its 15th anniversary. Left to right: Mrs. Nathalie Pazunyak, Mrs. Lydia Burachinska, Mrs. Helen Lototsky, Mrs. Maria Yurkevych, Mrs. Cecilia Gardetsky, Mrs. Martha Tarnavsky.

друкуються привіти Союзу Українок Франції, Союзу Українок Австрії й Обеднання Українських Жінок Німеччини. А в 1947 р. уже пише на сторінках Нашого Життя сеньорка жіночого руху — Олена Кисілевська. Наше Життя, яке стало єдиною трибуною зорганізованого українського жіноцтва у світі, гуртує найкращі сили. Відбиваються тут також страдальний шлях українського жіноцтва, коли про нього розказує в нарисі „Бердичівська ніч“ учасниця процесу 59. І з цієї співпраці народжується інший почин. Бо вже на початку 1948 р. появляється в Н. Ж. вістка про запланований світовий жіночий конгрес.

На переломі 1948-49 Н. Життя відбиває перебіг СКУЖ, друкуючи найбільш важливі промови (О. Лотоцька, А. Добрянська) та резолюції. А в квітні 1949 р. появляються в газеті, як перша ластівка но-

воствореної централі СФУЖО — Вісті СФУЖО. І від того часу Наше Життя дає пристановище цього голосові Федерації Українських Жіночих Організацій.

А на сторінках Нашого Життя знаходимо щораз більше цінного матеріалу. Блянка Баранова пише про першу жіночу організацію в Кам'янці, Вол. Дорошенко про жінок-членів РУП, Олена Залізняк про початки українського жіночого руху, О. Дучимінська свої спогади про Н. Кобринську. Г. Чикаленко-Келлер про перші кроки

українського жіноцтва на міжнародньому ґрунті, І. Косач-Борисова про Колоджне, Ольга Мак про великий голод, Галина Лашченко про жінку в боротьбі, видатні українські жінки про 70-ліття жіночого руху, різні професіоналісти про жіноче звання, Ганна Совачева спогади про дитинство й молодість. У 1957 р. появилася на сторінках Н. Ж. повість Д. Ярославської „Її Нью-Йорк“.

Не будемо вичислювати тут усіх співробітниць, що своєю цінною співпрацею причинились до росту й популярності нашого журналу. Також не будемо цитувати листів вдячності й признання, що їх надсилають читачки. Співдія всіх тих чинників є міцним фундаментом у праці журналу. Найбільшою спонукою до дальшого розвитку є те, що Наше Життя переступило вже круги членства СУА й охоплює велику частину незорганізованого

Заслуги Наталени Королевої

„Можливо, що враження юности — створили спосіб мого думання“.

Наталена Королева

Наталена Королева — це не тільки з походження еспанка, але еспанкою вона залишилась до сьогодні. Та це цілком не заперечує другого факту, що вона визначна письменниця і в цьому випадкові, ніяка друга письменниця, тільки письменниця українська. Зайвим було, є і буде робити з неї щось таке, чого в дійсності не було. Натягати й перекручувати факти не треба й вони не принесуть ніякої користі ні нам, ні письменниці. Ми повинні благословити Боже ім'я і бути вдоволеними, що саме ця чужинка, що походить з найславніших еспанських родів, донька польського графа, жінка в першому подружжі перського князя; в часі великих бур свого життя, хоч мала багато-багато різних інших можливостей, прибилася саме до наших берегів і своєю великою і благородною працею збагатила нашу культурно-літературну скарбницю.

Про життєвий шлях Наталени Королевої багато писала в останньому часі українська преса. Тому

жіноцтва Америки. Своім друкованим словом промовляє воно до далекої заточенки, до заклопотаної матері, до старенької бабусі. І стає щораз більш необхідним кожній українській жінці в ЗДА та поза їх границями.

Редакторками Нашого Життя були: п-ні Клявдія Олесницька (1944-45) і п-ні Олена Лотоцька (1946-50). Від 1951 р. газета перетворилась у журнал, що його редагує Колегія. Членами її є пп. Лідія Бурачинська, Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька, др. Наталя Пазуняк, Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Оттакі підсумки 15-ліття нашого журналу. Можна побажати йому більшої актуальності, можна мати застереження до розподілу матеріалу. Та не можна не признати йому зрозуміння української жінки та її проблем. Бо йнакше не знайшов би такого поширення та теплої зустрічі у кожній українській родині.

не будемо повторяти його етапів, а застанемось над її літературним дорібком у її 70-ліття.

Величезна кількість різnorodного письменницького дорібку Наталени Королевої порозкидана по сторінках нашої преси, що появлялась між двома світовими війнами на землях Західньої України. Крім цього письменниця має надрукованих 11 книжок, з яких тільки дві доступні нашим читачам, а саме „Во дни они...“ евангельські картини-мініатюри, що появились другим виданням у Мюнхені в 1948 і нововидана збірочка легенд „Подорожній“, що появилася у В-ві „Добра Книжка“ в Торонті, в 1953 році. А вона ж має чудових 5 повістей і два томи неоцінених „Легенд старокиївських“, що є дійсними перлинами, єдиними того роду, в нашій літературі, не дивлячись на факт, що наші старі легенди мають багато обробок і поетичних, і мистецької прози. Над творами Наталени Королевої велась у нас колись дуже інтернаціональна дискусія; одні приймали їх з великим ентузіазмом, а другі з великим холодом і резервою. Йшло про те, що тематично твори письменниці, для нас, вихованих на нашій рідній романтиці (тієї романтики ми в ніякому разі не обзичнюємо, — Д. Б.), не були не так зрозумілими, як не відповідали нашій духовості. Немає сумніву, що сьогодні ми трохи „підтягнулися“, але не маємо творів Наталени Королевої.

Стилістично вона також має своє окреме місце в нашій літературі, бо стиль її не звичайний: він, коли б так можна висловитись, трохи археологічний. Він не заскоружлий, бо аж надто плястичний, часами він чудово кучерявий, а все таки пахне стариною. Це, зокрема, видно дуже ясно в наших „Легендах старокиївських“.

А, коли йде про відтворювання картин старого світу, з дуже реальним історичним і історично-побутовим підкладом, то треба сказати, що Наталена Королева

образотворчий мистець (вона ж і малярка), не можна поминути й того, що вона прекрасна співачка, що уважний читач завважить при читанні її творів, бо всі ці таланти ясно відбиваються в її письменницькій творчості.

Непривиклому читачеві до тематики й стилю Наталени Королевої, її твори видаються нудними, на що маємо potwierдження навіть дуже заавансованих читачів (та ба й критиків! Д. Б.), але треба бути справедливим, і треба сказати, що це не невміння письменниці поризвати читача, але протилежно, читач духово не підготований до творів, у яких, здається, немає зайвих фраз.

Слушно наша критика підмітила, що в творах Наталени Королевої пробивається також християнський містицизм. Ми додамо, що він є зі закраскою західнього містицизму, що також було досить поважним конфліктом між письменницею і нашим читачем.

Але не дивлячись на всі труднощі „непорозуміння“, треба ствердити, що Наталена Королева великий творчий дух. Досконало володіє нашою мовою, яку довела до поетичних форм у прозі, і покутне місце в нашій літературі вже давно собі забезпечила своєю благородною і величною працею.

Мадрид, у травні 1958 Р. Б.

Дмитро Бучинський

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Радіємо відзначенням

Дорога пані Лотоцька!

Дуже втішило мене, коли я побачила в нашому щоденнику вістку, що голова Союзу Українок Америки доступна такого високого відзначення. Дай Вам, Боже, щастя, здоров'я за ту працю, яку Ви перевели за ті довгі роки й поставили українських жінок наперед. Це Ваша заслуга, дорога пані! Союз Українок Америки — гордий, що має таку голову, як Ви!

З пошаною до Вас

Марія Фецачин
рек. секретарка 30 Відділу

Ірод

— І дійсно сам ти, на власні очі твої, бачив ту чудодійну зорю? І небо, що відтулилось? І чув ті надземні голоси, які стверджували, що дитина та є дійсно Божий Син, надія народів?

Геліодор — „тінь тетрархова“, як називали його дворяни, постелився листом і розклав руки:

— Міцний володар сам знає, що Геліодор не може вірити темним байкам темних вівчарів. Зрештою, дозволю собі гадати, що й тобі, великий, байдуже, чи Божий то Син, чи ні, пророк чи майбутній їх ватажок десь там народився. Хіба ж Ромуль і Рем не обидва були синами Марса? Але ж переможцем може бути тільки один. Це — ти, наймогутніший...

Тетрарх нетерпляче перебив рабське красномовство.

— Стривай, але ж маги? Халдейські мудрці, щось же вони тямлять. А говориш, що сам бачив, як вони вклонялись, як принесли дарунки. Ти ж сам чув їх пророцтва.

— Не можу я, твій найвірніший раб і послужник, сказати, що не бачив того, на що дивились мої очі, або не чув того, що ввійшло у мої вуха...

— І не повернули... Не прийшли назад до мене, хоч і наказав їм я це цілком певно, — думав у голос тетрарх.

Ці думки так його дратували, що під його лівим оком засмикало й швидко замиготіло нервово тремтіння. Як завжди, коли Ірод втрачав рівновагу.

— Може пізнали тебе? Чи ти прозрадив, йдучи з ними, що я тебе післав назирці?

— Хто б посмів тебе зрадити, сонце всесвіту? — підвів на Ірода повні песької вірності, але також легкої тривоги, очі Геліодор. — Мудрість твоя, промінний, трохи осяяла й мене від часу, як в орбіті світла твого я перебуваю. Тож ні, володарю, я не йшов із ними, лиш за ними. Не відступав ані на крок. А в печері вифлеємській був я поміж пастухами, кочовницьким вівчарем передягнений. Мудрці ж, як звелів ти назвати мандрівних отих зорезнавців, злякалися справжньої твоєї мудрости і втікли. Втікли,

пануючий, бо ж зрозуміли, що їм місце між пастухами, а не за володаревим бенкетом...

Ірод витер рукою чоло.

— Угу... бенкет... Так, ще сьогодні той бенкет... Стільки тих турбот і праці... А тут маєш ще того Месію, Спасителя народів...

— Та що таке перед твоєю міццю Месія? зайшовся щирістю Геліодор. — Лиш єдине твоє слово, єдиний рух твоєї всевладної руки...

Ірод примружив око, а другим трохи призірливо дивився на свого найсвіренішого слугу. Знав ціну улесливих слів, але також знав ціну своєї влади і розмір слухняности, з якою приймали кожну його примху покірливі піддані. Примружив і друге око, а губами глузливо посміхався. Справді — кого йому боятись? Плазуючих рабів, яким дарує золото? Чи тих, що не золото, але щоденний хліб діставали з його ласки?

Зробив рукою недбайливий знак, що хоче лишитись сам. Геліодор радий, що обійшлося без вибуху гніву, склавши руки на грудях, прикрашені нарамниками і кланяючись раз-у-раз, відступав до дверей. Нарешті замовк брязкіт його нашійних прикрас. Заслона повисла нерухомо над входом і в покою тетрарховім запанувала повна тиша. Ірод залишився у своєму кріслі, що нагадувало курульне. Його тяжка думка розкручувалась помалу, немов повільний віл тяг велику вагу на високий копець.

Нехай би дійсно Син Божий! Нехай собі... Чи ж мало було їх на світі, синів богів та богинь? Діоніс, Феб, Аполлон... І що з того? Вибудують кілька нових храмів, назначать нові святкування. І добре. Ні світ, ні людство на цьому нічого не втраять. Але ж те дивовижне вірування, з яким він стрінувся тут, у Юдеї! Цей Месія нібито має відібрати владу всім володарям, стане самотнім, за ким підуть, кого будуть слухати всі. Він обіщує радість і життя вічне... „Хто ж ти, що боїшся людини?“ згадав слова, прочитані в тих незрозумілих, таємних і темних пророцтвах юдейських. Студював їх,

бо ж той загадковий, прийдешній Месія чомусь не йшов йому з глови. „Боїшся людини, яка вмирає, а Господа, Творця свого забуваєш“ — говорить їх пророк Ісаія. „Щоденно тремтиш перед лютістю гнобителя, що надумав стратити тебе“ Хм... Для них — гнобитель — це він, тетрарх... Ах, на всіх безсмертних! Добре! Коли він гнобитель, то мусить він їм показати, народженим і ненародженим, і мудрецам, і пророкам, що там, де є він, Ірод-Тетрарх, не може й не буде іншого володаря, як тільки він сам. Досить! Жодних Месій, жодних спасителів і жодних надій! Він дбає сам про всіх і нема їм чого ані надіятись, ані виглядати спасіння. Без пророків він і сам добре знає, кого взяти під захист, над ким простягти караючу руку... Але треба цей... неперяток якийсь припинити...

Підвівся й підійшов до вікна. З-поза відтягнутої заслони вилився на нього водограй променів вечірнього сонця. Пурпур його послався йому до ніг, одяг його світляним плащем, увінчав червоною авреолею.

— Почекайте! Я таки знайду на вас спосіб! промимрив, відвертаючись від сліпучого проміння. Не забудете довго мого наймення!

Здалеку долітали звуки сурми, що сповіщали з юдейського храму, годину молитов...

А ввечері розмови гостей, співи й арфи не розгладили зморщок на тетрарховому чолі й не втишили підстрибування його повіки. Він все думав, автоматично перекидаючи з руки в руку охолоджуючу кришталеву кулю й помалу висмоктував із келиха охолоджуваче снігом вино.

Гостей огорнув неспокій. Турботи на чолі володаря, це хмари на небі: що більше їх, то більш неминуча хуртовина! Яка ж причина? Вісті з Риму? Нездоров'я? Ой, хто ж буде в неласці? На кому зірветься панська досада?

Раптом блиснули тетрархові сіро-оливні очі. Ірод узявся поглядом в рудоволосу сирійську танечницю, що звивалась перед ним на широкому килимі. Танок її був низкою поз, переливаних мов гра

Дві розмови

28. серпня 1958.*)

Хоч полуднева спека ще добре відчувалась о год. 4-тій, проте делегатки тішились на прогульку. Хотілось відпочати від томливих нарад і дискусій. Та й як не побачити славних грецьких руйн, коли ми вже недалеко їх?

Перед готелем два великі автобуси. Якось без думки скеровуюсь туди, де висить напис „французька мова“, хоч цілі два дні довелось мені користуватись англійською. Тому й немає в автобусі знайомого обличчя. Але може це був щасливий крок? Бо тільки я сіла на найближче місце й відповіла на запит звідкіля я, коли вже піднеслась до мене рука з привітом:

— Оце ж ви! А я власне за вами шукаю...

Це пані Бернар із французької клітини МЖСоюзу. Великі, темні очі промінюють теплом, а обличчя, пооране зморщками прозирає

*) Подаємо уривок із репортажу делегатки СФУЖО п-ні Наталі Гладій на конгрес Міжнар. Жін. Союзу в Атенах.

хвиль, змінливих, мов форми хмарок. Хвилинами її всю накривало мідяно червоне волосся, хвилинами виринало алябастрово-блїде обличчя і пружний торс, рясно обвішаний прикрасами. Дим ладану словизав дівчину, творючи ніби якусь містерію в хмарі.

Тетрарх, не відриваючи очей від танечниці, нахилився до Геліодорового уха. А той з радісною слухняністю схилив голову, щасливий, що зрозумів і поділяє володареве захоплення, яке розжене тучу. Але враз обличчя „тетрархової тіні“ згасло.

— Наказую без проволоки вимордувати всіх хлопців нижче двох літ, спокійно проказав Ірод. — Найпильніше провести наказ у Вифлеємі й околицях. Месія-людина не врятується. Бога ж вбити не можна. Зрештою — тетрарх усмінувся на повні уста — Бог мені не страшний, бо ж наші шляхи різні й не можуть стрінутись. Нам — не подорозі.

Наталена Королева

якусь стриману мудрість. А та чудова французька мова, що нагадує клясичні форми конверзації...

— Це ваша землячка (пробачте, коли не вимовлю її прізвиська як слід), яку я пізнала й полюбила в Коломбо, писала мені, що цим разом прибуде до Атен українка з Франції. Отже я й шукала за вами...

І попливла розмова. Автобус поніс нас здовж побережжя, повз пінливі хвилі, що вдаряли об гострі скали. Краєвид швидко мінявся. Так само переходили ми з однієї теми на другу, сприймаючи й зміни довкруги нас.

Пані Бернар згадує довгі роки, які вона провела з чоловіком в глибокій Африці; її покійний був там на адміністративному пості. Вона потверджує, що чорне населення з надзвичайною швидкістю схоплює освіту. На її думку все там зміщується, в їх молодому мозку та бракує їм все ж таки критичного зміслу. І ось чому у хвилині, коли це знання треба прижити, ці люди розхитані й кидаються в обійми найбільших крайностей. Ось чому це прагнення незалежності в них непогамоване й піддається різним впливам... А Франція (в цьому її сучасна місія) хоче повести їх до того етапу, які необхідні кожній дозріваючій спільноті.

Ось добрий момент для мене. Переходимо на прагнення України до волі. Спершу пояснюю їй суттєву різницю між українцями й росіянами, а потім кілька даних із історії України... Вже пані Бернар зацікавлена. Легко пояснити їй наше становище, коли вона почула про визвольні змагання 1918-20 р. та пізніше поневолення, колективізацію й великий голод, якого мій батько був свідком у 1933 р. Пані Бернар признається, що й вона чула дещо про те. Вона живо перейнята моїми словами. Тому можу зачепити іншу тему.

Жаліюсь пані Бернар, що мені, самотній і новій на цьому терені, нелегко даються контакти.

— А треба було прийти до мене, картає вона ласкаво. — Я ж не такі речі налаштувала. От у Коломбо

Із прогульки конгресу МЖСоюзу до Дельфів: Зліва — п-на Солянж Домінік, делегатка з Гаїті, п-ні Евеліна Гомзі, делегатка з Лівану і п-ні Наталія Гладій, делегатка СФУЖО.

From the excursion of the International Women's Alliance to Delphi: left to right: Miss Solange Dominique of Haiti, Mrs. Evelyn Homsy of Lebanon, and Mrs. Nathalie Hladiy of Paris, representing the World Federation of Ukrainian Women's Organizations.

постійно були конфлікти, коли єгиптянки й ізраїльтянки не хотіли себе знати. А я старалась збирати їх при чайному столі, налаштовувати порозуміння, говорити то з одними, то з другими... І якось воно йшло!

Наша розмова закінчилась милім акордом: в автобусі починають співати. Це молоді грецькі студентки, що мають служити нам за проводирів. Їх пісні, на два голоси, дуже нагадують наші.

І ось ми вже прибули. Деякі делегатки хочуть скупатись у морі, другі йдуть відсвіжитись оранжадою. Але це недовго, бо вже дають знак на вечерю, яку будуть подавати на терасі при місячному світлі. Та ми все ж таки встигаємо оглянути храм Поезйдона, чи радше те, що з нього ще залишилось.

Тераса вже заповнена, ледве знаходимо два вільні місця. А ось на сходах тендітна силуетка пані Леман, що напевне забула все, оглядаючи храм. Піднімаюсь, щоб їй запропонувати місце при на-

шому столі. Рвучким рухом вона протестує:

— Ні, дякую. В мене мрійливий настрій, а ви обі балакаєте вже дві години, як сороки!

— Алеж дорога моя, ми дискутуємо на поважні теми, відповіла їй із гідністю пані Бернар.

Тому й мовчанка при нашому столі. Перериває її все ж таки пані Леман; коли вкусила паштетика:

— Ох, немає паштетиків, як на Україні! Не думайте, що я не знаю вашої країни! Я ж їздила туди в 1936 р. з французькою делегацією. Була в Києві й Одесі, оглядала колгоспи... І там у поїзді я зустрівшись із україночку, що говорила по-французьки й розкрила мені всі тайни вашої кухні. До речі кажучи, це не була комуністка...

Це добра нагода. Я підтримую її кулінарні відомості й пригадую, що в тій найбільш врожайній країні Європи був таки найстрашніший голод у 1933, що його мій батько теж пережив.

Пані Леман забуває про свій „мрійливий“ настрій і ставить мені кілька питань, які свідчать про деяку її обізнаність із справою. Вона вказує на становище України в ООН, українську мову у школах і театрах УРСР, українські видавництва, тощо. Швидко знаходжу аргументи, що доказують їй поверховність і фальш цих показових осягів. Вона хитає головою.

— Я розумію вас, каже. Але ми — реалісти. Життя йде вперед... Розумію вашу трагедію, бо ж ви маєте певне завдання. Але чи життя не перейде понад вами?

Збираюсь відповісти. Мабуть щось у моєму обличчі штовхнуло пані Бернар, бо вона живо вкинула:

— Що це з вами? Балакаєте, як ціле стадо сорок!

— О ні, моя дорога, ми дискутуємо на поважні теми! І я тут чогось навчилася, відповіла пані Леман, всміхаючись.

Вечера закінчилася. Входимо знов до автобусів. Їдемо мовчки повз величавий краєвид Греції, розворушені нашими думками.

А завтра знов почнеться мій день „заприязненої“ делегатки. Але я вже збагачена досвідом двох розмов... Їх ще треба закінчити!

Наталія Гладій, Париж

Свята Вечеря

Дорога Мухо!

Ось Ти завдала мені завдання, мов учитель у школі. Описати Свят-Вечір! Свят-Вечір на чужій землі та серед своїх — скільки думок і почувань!

Запросила Ти мене на Святу Вечерю, що її влаштовує США. А я запрошення прийняла. Та в мене чомусь ніщо гладко не йшло в моєму житті. Чому й це мало б відбутись без перешкод? Прийшла додому, глянула на записний календар, а там під тією ж датою — інше договорення. Запрошення на обід до старих знайомих ще з краю. Мов стріла перелетіла мені думка через голову: — А може б і їх із собою взяти?

Закликала їх, розказала. Це старі емігранти й звичай цей знають. Ще й коли приобіцяла, що там будуть подавати і кутю, і борщ, і вареники, і голубці — зараз погодилась. Потім вагалась, чи зробила добре. Вони гейби дали мені до зрозуміння, що йдуть зо мною не з інших мотивів, а лиш кулінарних. Чи я добре зробила? Але нехай уже буде. Ми умовились стрінутися в першій годині коло церкви. Та дивлюся на „дванадцятці“ у церкві — хто прийшов? Мої гості!

Це нічого дивного для тих, що до церкви ходять. Але побачити тих, що ніколи до церкви не йдуть — це радісна несподіванка. І я подумала собі: — Ви собі сьогодні на „кутю“ заслужили! По Службі Божій мої гості приступили до мене й разом попрямували ми до залі. Зразу не знали в котрій бік пускатись. Я чужа на цьому терені, а мої гості ще більше. Та ми українським інстинктом пішли за людьми — і прийшли аж під двері залі, де все вже було святочно приготоване.

Столи в три ряди, а накінці наперек ще один (для отців і комітету). Всі білими скатертями накриті і все було на столах приготоване, лиш сідай святкуй! Гостей приходило все більше й більше... В короткім часі майже всі місця були зайняті. Коло мене сіли: молоді батьки із хлопчиком Павличком, що йому 9 місяців. Ка-

зали, що не мали з ким дитини лишити.

Мої гості цікаво розглядались. Від коли вони в Америці (1927), не бували вони в наших кругах. Бачила, що вони вдоволено дивились одне на одного і мені казали:

— Ми багато втратили в нашому житті, що не мали змоги сходитись із нашими людьми.

Засвітили свічки...

Повставали гості головного стола і о. Трешневський почав молитись на голос. Повставали й ми і почали голосно молитись за ним. Всіх огорнула святочна хвилина і всі відчували традиційну атмосферу Святої Вечері. Після молитви пані Бережанська, б. голова відкрила вечір, звертаючись із гостинним привітом до всіх присутніх. Потім передала слово пані Хомякової, яка мала ролю „товстмастра“.

Почали подавати кутю. Слідував борщ — пісний, але дуже добрий. Один із отців почав колядувати. Більшість присутніх тягнула голосно за ним. І так їли ми й колядували, колядували й їли і прислухувались, як пані Бойчукова відчитувала свій „товст“, пригадуючи нам традиційне Різдво на рідній землі...

Подавали вареники й голубці. А що були дуже смачні, то полумиски скоро опорожнились.

Почались промови. Наперед о. Трешневський, а потім о. Княгиницький і о. Балабан. Згадували традицію Різдва Христового по наших селах, буревій війни та всі її жертви і що можемо бути щасливі, бо можемо святкувати у свободі й розкошах на вільній землі Вашингтона. Я слідувала за промовами та чогось мої думки кружляли колом, більшим та більшим і нараз я знайшла себе багато літ тому, ще вдома, у батьків, за морем...

Сиділа я на правім коліні свого батька, а мій брат Славко, молодший на два роки, на лівому коліні. Ми притулились до нього, а він нас гладив. Темнів сіріла.

Батькове обличчя сяяло радістю. Казав, що мати пішла шукати ангела, що має нам принести ялинку. Святий Вечір зближався. Вже смеркало, а ми діти були чемні, як

(Продовження на ст. 8)

З нагоди 5-ліття мішаного хору „Кобзар“ у Філадельфії: Гурт співачок у стилізованому гуцульському вбранні. A group of singers of the Ukrainian chorus KOBZAR in Philadelphia, Pa., in their national costumes on the occasion of its 5th anniversary.

На службі рідної пісні

Поміж нашими співучими гуртами філадельфійський хор „Кобзар“ має вже своє визначене місце. Саме тепер завершує своє 5-ліття. З приводу цього відбулись у Філадельфії й Нью Йорку врочисті концерти, де наше суспільство віддало йому належне призначення. Та мало хто відмітив ролю жіночої частини хору на його співацькому шляху.

А їх є понад 30 осіб. Що вітвірка бачите, як до Горожанського Клубу при Френклін вул. спішать вони на пробу. Ледве помившись після фабричної чи бюрової праці, нашвидку зладивши їжу для сімі, вже біжать вони, щоб не спізнитись. Бо всі люблять українську пісню і в її звуках душа піднімається хоч на мить понад буденщину. Невтомно, рік за роком, відбуваються ці проби. Нераз зайняті й неділі, коли є проба генеральна чи з оркестрою. Вже не згадуючи самих концертів. Тоді всі це переживають — співачки, солістки й диригент.

Кожне з іншої причини. Одні хвилюються за тон, другі за вираз, а треті за цілість. А в кожній жінки тремтить ще одна нотка, як у

кожному ділі — дбайливість за вигляд. Треба, щоб кожна добре виглядала й усі творили одну цілість.

Вже дуже скоро хор подумав про концертні строї для виступу. Хоч це й був великий видаток, проте дуже скоро жіноча частина хору їх придбала. Спершу чорні сукні для врочистих виступів, а потім білі для чисто музичних осягів. Чорне й біле! У цьому кожній жінці до лиця, а відсвіжити можна завжди болерком, квіткою чи стрічкою.

Вже дуже скоро виказалась потреба стилізованого народнього вбрання. Бо ж хоріві приходиться виступати перед американцями і звук української пісні треба підкреслити й зоровим ефектом. Як це дійти до такого строю? Перш усього треба було зладити його проект і на прохання хору нарисувала його Христина Дохват. Але від рисунку ще далеко до готового строю. Тому хористки звернулись за порадою до „Базару“. Тут пані Пушкар випробувала матеріали й узори. Підбравши відповідний взір — його дали виткати. На матеріал вибрано міцне полотенець, з якого

пошито додільні сорочки (з підтичкою). На запаски підшукали червоний матеріал, перетиканий золотою ниткою. До цього відповідна крайка і намисто. Голови обведено косами, а в них застромлено квіточку. На ногах червоні черевички. І вже чепурний стрій готовий. Стилізований на лад гуцульського, він витриманий і не переважаний. Перший раз одягнули його, коли співали „Вечерниці“ Ніщинського у 1957 р.

Отак прибрались „кобзарівки“ до своїх виступів. Все це справлене коштом кожної хористки, вимагало около 100 дол. вкладу від особи. Та кожна це радо пожертвувала. Українська пісня вимагає відповідних рямців. Чому їх не дати?

І так продовжують вони свою роботу. Поруч арій із опер плакають українську музику і промовляють їй шлях у світ. Найновішим осягом — це „Радуйся, ниво“, що його почули ми на ювілейному концерті. Між хористками багато звучних голосів, а всі вони відзначаються добрим слухом. Є між ними солістки, що прикрашують виступи своїми голосовими вставка-

СВЯТА ВЕЧЕРЯ

(Закінчення зі стор. 6)

ніколи в ропі. А братик мій спитав своїм дзвінким голосом:

— Ще довго будемо на ангела ждати?

Дивись, відповів батько. — Чи бачиш першу зірку на небі? Коли її побачиш, тоді почуєм ангельський дзвіночок. Тоді там (батько махнув рукою на двері другої кімнати) ось там, за дверима, там буде для вас, дітей і для нас старших, гарна несподіванка.

А ми не могли дочекатись. Наші оченята з цікавістю слідували то за вікном, де мала появитись зірка, то на двері. Що ангел принесе? Та батько все вмів розсіяти нашу увагу. Повів нас до вікна, де мороз вималював на шибках кришталеві квіти. У моїй дитячій уяві я вже бачила в них відблиск чарівних ялинок, що їх тепер ангелики разносять усім чемним дітям.

А батько неначе вгадав мої думки. — Дивись, сказав він. У цю пору ангели літають по світі! Несуть ялинки та ще й подарунки...

І я дивилась, дивилась, а там кружляли і легенько спускались на землю зірчасті сніжинки, що купчились і зникали у темряві... Пухкий сніжок искрив наш сад і заглядив дорогу.

І ось засяла вечірня зірка своїм променистим світлом... А тут почули ми ангельський дзвіночок. Двері відчинились. Серце забилося швидко, швидко і відняло віддих.

ми. Це Аня Матковська, Марія Лисякова, які співають від початку, а в новішому часі Гена Василенко і Марія Мурована. П-ні Мурована навіть доїжджає з Милвилу на кожну пробу. Також велике признание належить нашим піяністам, що невтомно допомагають своїм супроводом. Це пані Лідія Бульба, довголітня акомпаніаторка і молода піяністка Роксоляна Огроднік, якої світлину подаємо на іншому місці.

І коли в 5-ліття „Кобзаря“ ми горді на його музичні осяги, то треба пам'ятати, що в цьому велика заслуга співачок, що невтомно його підтримують. Як гарно було б, коли б вони стали членками Союзу Українок Америки і пов'язали б своєю особою ці дві великі організації.

Л. Б.

Ясність біла з кімнати, де в правому куті під стіною сяяла ялинка в різних кольорах прикрас, а горючі свічечки і запах ялинки творили святочний настрій.

Мати, бабуся й дідусь, а за ними поміч дому, святочно зодягнені, приступили до нас — і на їхніх лицях була радість. Мати почала колядку, що її з нами перед тим приготувала. Відспівавши її, ми діти нетерпеливо кинулись на подарунки. Ох, що це за потіха була! Для кожного було щось приготоване. В цьому гамірному настрою бабуся звернула нашу увагу на вертеп, що стояв на круглому столі в кімнаті. Там було зображене дитячко Ісус, прихід царів зі Сходу та пастухи з ягнятами.

Коли наші очі наситились усіми дрібницями вертепу й ялинки, ми, приступили до Святої Вечері. Стіл, накритий біленькою скатертю, обмережаний мережкою, а під тим вистелене сіно. На столі, на право від головного колача — топка соли на тарілці, а на солі вибита Різдвяна зоря. На кінцях стола ще по одному колачу. Середній колач обложений вітками ялинки, а в середині його — висока свічка. По другій стороні колача на тарілці головка часнику і кілька вже обіграних зубців. Дальше велика миска куті.

Всі накриття на столі до пари. Коли пари не було, тоді клали одне зайве накриття. А коло кожного на серветці покладений книшик.

— Ходімо, каже батько. — Помолімся! Всі ми приклякли на коліна і відмовили за ним молитву. Коли скінчили, встали. Мати підійшла до миски з кутею, ми всі приступили до неї і брали з миски по малій ложці, бажаючи собі взаємно „щастя, здоров'я і щоб прожити до другого Різдва“. Приступали ми й бажали собі по старшині. Наперед дідусь і бабуся, потім наші батьки, далі наші помішники дому і ми, діти. Потім всі посідали за стіл і їли разом святу вечерю.

На ялинці де-не-де свічечка підкурила гілку і цей запах мов ладан, розстелювався по хаті. — Пахне по-Різдвяному, казали ми. Їли всі з великим, святочним апетитом. Майже всі ми постили, а деякі з нас таки цілий день нічого до уст не взяли.

Я й не завважала, як заглибилась у свої мрії. Аж тут голос пана Мозоли відірвав мене від моїх мрій і привів до дійсності. Подавали вже каву й печиво.

До серця промовляла п-ні Ірина Козаченко, яку я подивляла. А потім п-ні Ганиш зарядила збірку на сиротинець у Філадельфії з вислідом 87 дол. А скінчилася вечерею тим, що п-ні Васько, нововибрана голова подякувала присутнім за участь.

А я мабуть повинна була подякувати теж. Бо кажу Тобі, дорога Мухо, що вже давно я не відчувала так подиху Рідного Краю, як там під час цієї гуртової вечері.

Тому ще раз дякую Тобі, дорога, за це запрошення! Горджуся тим, що Ти мене не забула.

Твоя Олена

НОВІ ВИДАННЯ

Іванна Савицька: Золоті Дзвіночки. Казки для дітей. Ілюстрації виконав Петро Андрусів. Видав Союз Українок Америки, Філадельфія, 1958. З передмовою Н. Іщук-Пазунок. Ст. 42. Ціна 2 дол.

У цьому новому збірнику Іванна Савицька збрала одинадцять казок, що вже частинно були друковані. Та подані в одному збірнику, вони звучать по-новому. І своєю темою й опрацюванням напевне очарують нашу дитвору.

Найкращі з них — це казки зі звиринного світу. Мале Лисинятко, сліпе Ластівятко, боязливий Зайчик, горда Пава, господиня Мишка, зажурена Гуска, лютий Вовчище — от постаті їх, такі близькі й зрозумілі дітям. Через них промовляють до дитини не тільки риси їх вдачі, але й мешканці українського лісу.

А в казках із складною дією, як „Казка про царівну й пастушка“, „Казка про дорогий перстень“, „Материна шапочка“ — уже виведені людські взаємини із фантастичним, казковим вислідом. Та в кожній із них криється глибока правда, яку дитина — коли не зрозуміє, то напевне відчує.

„Золоті Дзвіночки“ ілюстрував мистець Петро Андрусів і дав нам знов зразок свого надзвичайного хисту. Немов живі тут звірячі постаті, до яких усміхається рай-

При розбудові установи

Хоч стараємось слідкувати за жінками, що займають видатні пости, проте не все їх завважуємо. Деяка праця — громадська, містецька чи професійна — відразу кидається у вічі. А друга пробігає нероз поміж мурами установ і не має такого признання. А вона трудна й відповідальна.

Такою можна назвати становище касієра Союзу Українців Католиків „Провидіння“ Вже від ряду літ займає його молода жінка. Паню Стефанію Вовчак знає в українській Філадельфії кожна дитина. Бо вона народилась і виросла у цьому місті і з ним головню звязана її праця.

Знають її також членки Союзу Українок Америки. В її родині приналежність до США була традицією, бо її мати п-ні Марія Демяник є довголітньою членкою і урядничкою 42 Відділу, а була також його головою. А сама п-ні Стефанія вже від літ є членкою 52 молодечого Відділу і брала участь у багатьох починах Централі.

— Як то час біжить — скаже кожна „давня“ членка. Ще недавно памятаємо Демяників Стефу, як вона разом із іншими молодими дівчатками ходила до школи! А тут вона вже не тільки заміжня й мати чотирьох дітей, а також касієром „Провидіння“!

Так, час біжить дуже скоро. Особливо для тих, що вмють його наповнити працею і змістом. Бо шлях, що ним пройшла Стефанія Вовчок не такий простий і легкий.

У школі вона не думала про бюрову роботу. У середній школі взяла академічний курс, мрючи стати вчителькою. І навіть почала студіювати на університеті. Але часи були важкі й треба було заробляти. Першу свою працю знайшла в великій компанії Сірса, де про-

дужно сонце. А на дворах розгортається вся пишнота нашого княжого побуту, що владе блиском у дитячі душі.

Книжечка стане радісним Різдяним дарунком нашої малечі. Відділи США займаються розпродажю її і напевне доложать усіх старань, щоб її поширити. Л. Б.

була п'ять літ. Потім (у міжчасі молодода Стефанія вийшла заміж за п. Франка Вовчак) прийшла праця в міській податковій установі, яка тривала 7 літ. За цей час Стефанія Вовчак пізнала бюрову працю й полюбила її. Попробувала своїх сил у книговодстві й інших галузях та стала повноцінним бюровим працівником. Та вкінці покинула працю, коли обовязки матері покликали її. Чотири сини вимагали опіки.

Але в 1951 р. трапилась нова нагода. Союз Українців Католиків „Провидіння“ потребував бюрової сили. Управа звернулась до неї з пропозицією, знаючи її досвід і досконале знання англійської мови. Стефанія Вовчак вагалась. Не хотілось залишати дітей, хоч бабуня обіцяла допомогти. Але Стефанія виростала в свідомій українській родині і змалку приглядалась до росту „Провидіння“, бо хата її батьків була недалеко цієї установи. Вона цінила — як усі українці-католики — організацію, побудовану на християнських засадах. Для неї „Провидіння“ було частиною Рідного Краю на американській землі. І коли воно потребувало її сил, то вона не могла відмовитись.

І в лютім 1952 Стефанія Вовчак стала працювати. Допомогала покійному тепер Дмитрові Кульчицькому в фін. референтурі, провадила касову книгу, бо тодішній касієр не міг багато часу уділити і полагоджувала все англійське листування. Праці було доволі.

А коли в 1953 р. прийшло до виборів, їй запропонували кандидувати. Вона вже була обізнана з працею установи. Але вагалась чи прийняти на себе відповідальність? Та управа й радні заохочували. Присутність тут народженої кандидатки була корисна для установи. І це перерішило. З-поміж п'яти кандидатів Стефанія Вовчак перейшла.

Від того часу працює самостійно. Касова книга, де вписує приходи й розходи, банкові депозити й чеки, розмети членських вкладок — це все ділянка її праці. При 15.000 членів це не жарт! Нераз

Стефанія Вовчак

Mrs. Stefanie Wochok, Treasurer of the Providence Ass'n in Philadelphia.

треба довше посидіти й болять пальці від рахункової машини. Але свідомість виконаної праці дуже приємна.

Нераз, коли на засіданнях Екзекутиви обговорюють стан (понад 3 мільйони майна і 222 Відділи) або пожертви зложені на церковні і народні цілі (2.300 дол. на Духовну Семінарію у Вашингтоні, 2.000 дол. на Духовну Академію у Стемфорді, 1.949.89 на обі Дівочі Академії на Факс Чейзі і в Словтсбургу, 770 дол. на допомогу залишенням, 425.00 дол. на Т-во „Пласт“ та багато інших), тоді Стефанія Вовчак відчуває, що вона, хоч у невеликій мірі, теж причинилась до того. Бо своїм знанням і вмінням вона допомогла наладнати співпрацю між давніми емігрантами й новоприбулими і злучити їх в одне ціле довкруги цієї християнської установи. А тепер, коли в кожній церковній будові в ЗДА, а і в багатьох світських починах, як оселі чи доми, є позички „Провидіння“, то кожному ясно, яке значення для українського життя має ця установа.

Стефанії Вовчак приходиться також виїжджати в терен. Це потрібне для контакту з членами і розвою установи. От наприклад у Редінгу біля Філадельфії спалюють моргедж. Це ж велика врочистість у парохії, а й радість для

Відійшла громадянка

(Памяті Стефанії Монцібович)

Недавно тому дійшла до нас вістка, що в Ріднсм Краю померла три роки тому Стефанія з Маланюків Монцібович. Самітна старша жінка не мала біля себе ближчої рідні, бо один її син був на засланні, а другі два у вільному світі. Щойно по роках передісталась сюди вістка про її кінець.

Стефанія Монцібович народилась у 1883 р. в с. Паушівка, на Поділлі. Батько її о. Олександр Маланюк (до речі кажучи — дід нашої відомої співачки Іри Маланюк) був зразковим священиком і громадянином, а мати Павлина з Стрілецьких справжньою матір'ю для свого села. В таких умовах зростала молода Стефанія. Прагнула освіти й батьки дали їй її, посилаючи до вчительського семінара у Станіславові. У 1904 році вийшла заміж за о. Євгена Монцібовича, катехита гімназії. Молода пара жила початково у Бродах, а потім перенеслася до Львова.

Хоч доля обдарувала молоде по-

„Провидіння“, що позичку уділило. Треба взяти в тому участь і промовити кілька слів. Тут придається рутинна, що її придбала Стефанія Вовчак у 52 Відділі США. Вона промовляє однаково по-українськи й по-англійськи, а це має велике значення.

— Але й користаю не раз із таких поїздок, сміється пані Стефа. — От недавно тому коштувала знаменитого торта в одній парохії і мені зараз дали на прохання його припис. Можу послужити також читачкам Нашого Життя!

Але вона привозить із поїздок не тільки приписи, а й щирі побажання членів „Провидіння“, що вдоволені своєю касієркою. А в першу чергу горді на неї всі Союзянки, що вважають її своєю „дитиною“ Небагато їх, отих тут народжених, залишилось при своїй громаді і своїх установах. Але ті, що є — це найкращі представники молодого покоління. Однією з них є Стефанія Вовчак, касієрка Союзу Українців Католиків „Провидіння“.

Л. Бура

дружжя трьома синами (Клим, Роман і Олександр), проте Стефанія Монцібович знаходила час і на громадську роботу. Увійшла до т-ва „Укр. Захоронка“ і Марійської Дружини Пань. А коли передчасно помер її чоловік і вона залишилась із дітьми, зважилась на сміливий крок. Підучившись кравецтва, вона зложила майстерський кравецький іспит і відкрила робітню.

Важкий був це шлях для молоді, мало досвідченої жінки. Але Стефанія Монцібович не боялась нових починів. Вона стала вчити кравецтва у школі „Труду“, потім відкрила власну крамницю, в якій виробляла і продавала чоловіче білля. Любила шукати все чогось нового в кожній роботі. Тому з радістю привітала почин молодих, що згуртувались біля кооп. „Українське Народне Мистецтво“ і стали видавати журнал „Нову Хату“. Хоч це здавалось тоді надто сміливим, проте Стефанія Монцібович не злякалась ризика й піддержувала почин. Довгі роки вона була головою Надзірної Ради кооперативи.

У її владі перехресчувались цінні первні: зрілість і відповідальність за свої власні обовязки і охота й шукання нового. Це дозволило їй перебороти труднощі, що життя ставило перед нею і подарувати ще й дещо зі свого знання й досвіду громаді. Радісна усмішка і погідний жарт притягали до неї людей.

Як багато наших бабунь, Стефанія Монцібович залишилась самітною в останні роки. Та все ж доля винагородила її це — біля неї була до останніх днів її вірна помішниця Магда. Як багато наших дівчат, вона привязалась до своєї „пані“ і довгі роки провадила їй господарство. А в недузі й терпінні (старенька зломала її в 1945 році ногу) вона підтримала її й у 1949 р. закрила їй очі навкі.

Із нею зійшла в могилу одна з передових жінок того часу, одна з кращих представниць галицького жіноцтва, що зміла сполучити розум і серце в одне гармонійне ціле.

Л. Б.

Успіхи жінок

Недавні вибори звернули увагу на жінок-парляментаристок. Поміж ними веде перед **Маргарита Чейз Смит**, єдина жінка в американському сенаті. Вона вже вибрана вдруге, отже широко відома американському загалові. Її постануть із необхідною трояндою в петличці часто появляється на сторінках ілюстрованих журналів. Навіть кружляє дотеп про „троянду, що часом показує свої колючки“...

Та Маргарита Чейз Смит тим не переймається. Вона вчителька по званні, яка вже в 1930 р. почала активно діяти в Республіканській Партії стейту Мейн. Брала участь також у праці зорганізованого жіноцтва, бо була головою Федерації Жінок-Професіоналісток стейту Мейн.

Вперше вона увійшла до парламенту, коли помер її чоловік-конгресмен Клайд Смит у 1940 р. Її призначено до Конгресу на його місце. Від того часу Маргарита Чейз Смит безнастанно чинна у парламенті, а в 1948 р. її вибрано до сенату.

Під час війни вона брала чинну участь в армії. Перейшла до резерви в ранзі підполковника лейтенанта. Підтримує сильно акцію військової жіночої служби.

Недавно тому їздила до СССР. Спогадів не опублікувала поза короткими враженнями. Напевне відчувала, що коротка подорож не дає змоги збагнути справжнього стану.

*

Впродовж кілька літ доходять до нас вістки про успіхи нашої молоді п'яністки **Наталії Климкевич**. Шість літ тому вона прибула з Європи на Флориду. За цей короткий час увійшла в музичний світ того стейту. Музичний Клуб Америки влаштував уже п'ять її концертів, а в 1953 р. вона взяла участь у Міжнародному Музичному Фестивалі, виконуючи твори М. Лисенка.

Осяги Наталії Климкевич стали успіхом української музики. На всіх своїх виступах і концертах вона дбає про те, щоб половину програми складала українські композиції. Й не диво, що після того українська музика стала відома в Маямі. Її виконують також учні

Відзначення голови СУА

Кожного року Комітет Міжнародних Жінок. Виставки намічує відзначення п'яти жінок, що здобули заслуги в праці для спільноти. Коли по закінченні виставки в 1958 р. стали планувати майбутніх кандидаток, тодішня голова українського Комітету п-ні К. Пелешок звернула увагу на те, що серед українок є гідні відзначення одиниці. І Комітет Міжнародних Жінок. Виставки погодився відзначити під час виставки в 1958 р. голову СУА п-ню Олену Лотоцьку.

Про це відзначення ми подали до відома в попередньому числі й широко писала про те українська преса. Його одержали до тепер видатні жінки світу, як д-р Марія Монтессорі, Віджая Лакшмі Пандіт, Елінора Рузвельт, д-р Аліса Масарик, сенаторка Маргарита Чейз Смит, Голда Меєрсон та інші. Отже почесну медаль виставки дістали одиниці, що поклали великі заслуги в суспільній праці, дослідах та міжнародних взаєминах. Тому відзначення п-ні О. Лотоцької відмітила американська преса, а побажання зложили численні українські й американські установи.

Ця вістка врадувала членство СУА. У день відзначення, дня 3 листопада привітали голову Централі у Нар. Домі Нью Йорку. При скромній перекусці побажали їй щастя і висказали свою радість з приводу цієї події. Зійшлися там окрім місто голови п-ні К. Пелешок і голови комітету виставки п-ні І. Бенцаль — голова Окр. Ради, п-ні Леся Різник і голови Відділів пп.

Наталії Климкевич на своїх пописах.

Бо молода піаністка створила також свою школу. Українська Музична Студія в Маямі охоплює 60 учнів. Недавно тому відсвяткувала своє п'ятиліття і з тієї нагоди розділила три стипендії для найбільш талановитих учнів. А керівничка Студії від трьох літ записана на Почесному Списку Вчителів Фортепіану в ЗДА. Це признание здобула вона завдяки успіхам її учнів на дальшому їх музичному шляху.

А. Бродин, А. Кізіма, Є. Хомів, Хр. Воевідка.

Незабаром усі присутні поїхали до будинку виставки, де вже чекала голова Комітету Виставки п-ні Скот. В супроводі її й членок нашого Комітету п-ні Лотоцька уви-

Американська громадська діячка п-ні Оксголл відзначає п-ню Олену Лотоцьку почесною медаллю за заслуги в громадській праці.

Mrs. Oxholm presents the Medallion of Honor to the President of UNWLA Mrs. Helen Lototsky on the opening of the Women's International Exposition 1958.

йшла на місце, де були зібрані інші визначні жінки і чекала п-ні Оксголл, яка мала відзначувати. П-ні Оксголл, видатна громадська діячка, представила публиці всіх жі-

нок, призначених до відзначення, схарактеризувала їх життєвий шлях і вручила їм почесні медалі. Кожна з них промовила кілька слів подяки. П-ні Олена Лотоцька звернула увагу, що приймає це відзначення не тільки для себе, а й для всіх своїх співробітниць, бо без їх співпраці не була б ніколи досягнула успіхів у своїй праці.

Після відзначення відбулось невелике прийняття, в якому брали участь старшини (виставка відбувається в військовому будинку). Генерал частини познайомився з відзначеними й привітав їх із успіхом. П-ні Олена Лотоцька у супроводі пп. Іванни Бенцаль і Лесі Різник провела час на гутірці з гістьми.

Окрім п-ні Лотоцької відзначено пп. Дороту Гейт, Алфгільд Говдан, Н. Ріддер і Р. Спилмен. П-ні Гейт має великі заслуги у праці ІВКА, спеціалістка суспільної служби, президентка Національної Ради Негритянських Жінок. П-ні Говдан родом норвежка, поклала великі заслуги у норвезькому спритиві під час війни, майбутня господиня Олімпійського Міста. П-ні Ріддер теж спеціалістка суспільної служби, віддала себе опіці й веденні переселенців із Порто Ріко, відзначена медаллю Апостольського Престола за свою працю. П-ні Спилмен поклала великі заслуги в опіці над мадярськими втікачами і її відзначено вже, як найбільш заслужену католицьку 1958 р.

Вп. П. Передплатниць, які міняють адресу, просимо повідомити нас про це вчас (бодай місяць наперед), долучуючи 10 ц. на кошти зміни для друкарні.

Інакше недоручене число на пошті нищать, через що постає шкода для переплатниць і для видавництва.

ПЕРЕДПЛАТНИЦІ НАШОГО ЖИТТЯ — УВАГА!

З огляду на більші кошти пересилки і друку ми приневолені піднести передплату нашого журналу до 4 дол. річно. Знаємо, що ця підвишка буде новим обтяженням Вашого бюджету. Однак Ваша прихильність до нашого журналу каже нам сподіватись, що підтримите журнал і при новій його ціні. Бо ж напевне схочете зберегти, а то й бачити його у кращій формі?

Піврічна передплата 2.50 дол., а поод. число 40 ¢

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

Наприкінці вересня відвідала Централю СУА визначна діячка АБН Слава Стецько. Вона прибула в товаристві п-ні Стефанії Шаран і в товариській гутірці за чайним столом розказала свої враження з останніх поїздок. Її прийняла голова СУА п-ні Олена Лотоцька та членки Управи і з зацікавленням перевели розмову з цією молодого діячкою, що вже має своє місце нашому політичному світі.

Дещо пізніше відвідали Централю СУА два панове з Канади, а саме інж. Олександр Марків і інж. Степан Почаївський. Це представники фірми „Контінентал Айрон енд Тітаніум“ (СІТ) у Монтреалі, яка видобуває й переробляє титанієву руду. Панове розказали про початки й розвиток підприємства, що вже відоме в Канаді. Прибувають також уділовці з ЗДА, бо титанієва руда має велике майбутнє в атомовій добі. Представником СІТ у ЗДА є д-р Микола Ценко, що прибув теж із згаданими промисловцями.

У жовтні відвідала Централю СУА співачка Євгенія Зарицька. У відсутності голови прийняла її місто голова п-ні Ст. Пушкар та інші члени Гол. Управи. П-ні Зарицька саме починала саме турне по Америці й розказувала про свої останні концерти в Європі. А п-ні Пушкар пригадала чудову концертну сукню, яку мисткиня напередодні виїзду до Італії замовила у львівському „Труді“. На рожевому тлі український взір, вишиваний чорними кораликами. А мисткиня цю сукню ще має і дбайливо береже!

Із листів до Редакції

Старокраєве весілля

Посилаю переказ на 3 дол. й прошу вислати мені Наше Життя. Давніш я жила зі своєю дочкою і читала, скорше як вона. А тепер я переїхала до міста і мені стало скучно за ним.

І ще в мене прохання до Вас. У нас має бути весілля. Моя внучка Тереня виходить заміж і моя дочка хоче, щоб воно відбулось чисто по-українськи. Тут уже люди призабули, як то воно колись було і трудно це їм пригадати. А нам дуже дорога рідна традиція! То ж

ХТО БАЖАЄ ДОПОМОГТИ праці Українського Конгресового Комітету в Америці для добра українського народу — нехай підтримає своїми жертвами Український Народний Фонд!

Ваші датки присилайте на адресу:

Ukrainian Congress Committee of America, Inc.

302 West 13th Street, New York 14, N. Y.

Вас дуже прошу, коли є в Вас якийсь спис чи підручник, особливо для старости, то прошу мені прислати.

Анна Іванюк
Дікінсон, Н. Дак.

ДОПОМОГА ЛЕМКІВЦІНІ

З радістю стверджуємо, що наші Відділи щораз більше зацікавлені в допомозі Лемківщині. Багато пакунків із уживаним одягом уже відійшло туди. Потребують їх особливо родини з дітьми, які щиро дякують за них.

ПОДАРУНОК ДО МУЗЕЮ СУА

Пані Ганна Дмитерко-Ратич недавно тому пожертвувала до нашого Музею дуже цінну річ. Це є невеличка подушка, вишита на засланні в Караганді. Вишивала її вчителька, яка пробула там десять літ і недавно тому повернулася до рідного краю. Подушку прислала своїй небозі в ЗДА, щоб показати, як на засланні жінки вишивали, використовуючи рештки різних полотен і ниток. Також взір неначе вишитий із памяти — велика квітка посередині, обведена ромбиками.

За цей цінний подарунок Управи Музею складає ширию подяку.

НА ФОНД ДОМУ СУА

Знов кілька Відділів надіслало належність за цеголки Дому СУА. З радістю бачимо, що наш моргедж зменшується. Надіслали Відділи 25, 31 і 49. Скріплюється надія, що на Конвенції зможемо спалити моргедж Дому СУА.

Але чи всі Відділи вже розпродали цеголки?

ЦІКАВА СПРОБА

Коли на Окр. Зізді у Філадельфії запитала мене голова 20 Відділу п-ні М. Чайковська, як то наш Відділ (10) приєднав за минулий

рік стільки членів, я відповіла без надуми, що це сталося завдяки нашому хорові. До нього горнутья жінки з усього міста. А тим часом сьогодні я вже дала б іншу відповідь. Доказала це наша членка п-ні Текля Зеневиц.

Пані Зеневиц брала чинну участь в організуванні Окр. Зізду, бо зголосилась добровільно приготувати й видати обід для делегаток. Та коли почула промову п-ні Біляк, яка пояснювала силу і значення організації, то перейнялась цим. Слова „в організації наша сила“ дзвеніли в неї в ушах, коли вона вийшла з Дому СУА. Не відпочавши, вона по дорозі вступила до однієї чи другої знайомої. За один вечір приєднала 8 членок. Кілька днів по Зізді ще телефонічно звернулася до кількох і приєднала ще 7 членок.

Отак могла б кожна членка розглянутись у крузі своїх знайомих. Тоді можна б легко приєднати отих 500 членок на місце тих, що їх вбили советські танки в Кінгірі.

Ірина Петрівська
секретарка 10 Відділу

ЗОЛОТІ ДЗВІНОЧКИ

Майже всі Відділи дістали цю книжечку Івонні Савицької до розпродажі. Які чудові казочки в них, а які гарні малюнки! Нетрудно розпродати їх серед членок і знайомих. Треба подбати, щоб на Різдво кожна українська дитина дістала її під ялинку!

ПЕРЕДПЛАТИ ДЛЯ ЗАЛИШЕНЦІВ

На передплату для залишенців зложила п-ні Наталія Ходновська з Метачен, Н. Дж. 3 дол., які призначено для Укр. Комітету в Гавтінгу (санаторія для туберкульозних) коло Мюнхену. Дякуємо сердечно в їх імені. Хто черговий?

Адміністрація Нашого Життя

ДО ВСІХ УКРАЇНОК У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

Наближається велике свято Різдва Христового. Нескоро дійдуть ці наші слова до всіх Вас, розсіяних по всьому світі. Тому вітаємо Вас уже тепер із Різдром Христовим! Нехай це радісне Свято обєднає Вас і скріпить у Ваших намірах!

Пересилаючи свої найкращі побажання з нагоди Нового Року 1959 дякуємо Господеві, що з Його допомогою завершуємо десять літ праці й існування. Незабаром Конгрес СФУЖО дозволить нам розглянути їх та намітити напрямні на майбутнє. Хай Господь Бог поблагословить цей наш почин!

Олена Залізник, голова

Олена Лотоцька
Марія Квітковська
містоголови в ЗДА

Стефанія Савчук
д-р Стефанія Потоцька
містоголови в Канаді

Ольга Горачук
містоголова в Півд. Америці

Ніна Коваленко
містоголова в Європі

Ірина Пеленська, містоголова в Австралії

Цікавий почин

Обеднання Українських Жінок у Великобританії стоїть перед дуже цікавим завданням. Як відомо, наші хлопці в Англії у великій кількості подружжись із англійками та іншими чужинками. Велика частина цих жінок виявляє зацікавлення українським життям та його звичаями. Щоб знайти контакт із ними, Обеднання Українських Жінок зладило анкету, яку розіслало на їхні адреси.

Перша торкалась тільки загальних даних. Вона дала погляд на віроїсповідну сторінку, маєтковий стан родини та відношення до певних форм українського життя. Друга анкета глибше заторкує взаємини подружжя. У ній краще навітлене становище цих жінок та їх відношення до української спільноти.

Майже вповні ці дружини українців відповіли, що почуваються щасливими у подружжі. Вони виявили охоту вивчати українські звичаї, мову, знайомитись із українськими родинами, ба навіть 80% відповіло, що хотіли б брати у

часть у релігійно-суспільному житті українців та працювати в ОУЖ. Однак майже половина їх нарікає на те, що зустрічаються із дивною нехиттю до них із боку українських жінок і через те вони досі не могли зробити того.

Здається не треба вияснювати того, скільки ми втратили через те. Ми дістали б в ОУЖ охочий, працездатний елемент, що своїм знанням мови й умовин країни, міг би багато нам допомогти. Тільки, як це чужинки самі зазначають, вони хочуть добре почуватись у тій організації та бути в ній рівноправними членками.

Дальше подають ці дружини українців, що радо читали б в українській пресі відомості англійською мовою про спосіб життя, звичаї, тощо, бо як стверджують, тих відомостей не можуть вповні одержати від своїх чоловіків. Хотіли б відвідувати курси української мови, вишивання, куховарення. Бажають теж підручників української мови і співанників, бо чар української пісні полонив їх

усіх. Вони прохають вказати їм, де вони могли б купити ноти, слова до пісень і т. д. Деякі знов прохають легких підручників української історії, звичаїв і традицій, наших страв та нарікають, що не можуть їх дістати. Ці питання повторяються дуже часто в анкеті і їм треба присвятити належну увагу.

Всі учасниці анкети відповіли, що охотно допомагатимуть своїм чоловікам у пропаганді української справи. Біля 10% їх уже с'як-так опанували українську мову та докладають зусиль, щоб їхні діти ходили до наших садків чи шкіл українознавства. Нажаль число таких дружин мале, бо майже 60% відповіли, що їхні діти не розуміють і не говорять українською мовою. Відповідальність за такий стан паде у першу чергу на українців-чоловіків. Вони могли б знайти стільки часу і доброї волі, щоб вивчити не тільки своїх дружин-чужинок, але що й важливіше — своїх дітей українських молитов, пісень і рідної мови. Могло б туг також допомогти Обеднання Українських Жінок, коли б уміло підійшло до цих дружин-чужинок. Доброю волею, сердечним підходом і зрозумінням можна не раз зробити чудо.

Нажалі мусимо сказати, що на анкету відгукнулось тільки дуже мале число, бо лиш 35 дружин українців. Всіх анкет розіслано 532 шт. Звісно, не обвинувачуємо тут цих дружин, що не виповнили анкет, бо ж це в першу чергу залежало від чоловіка-українця, щоб вони зрозуміли вагу анкети та завдали собі труду їх виповнити. Але вже та невелика горстка, що дала свої відповіді, є для нас заохотою для дальшої праці. Коли б ми зуміли їх пригорнути і включити у свою громаду, дали б тим заохоту для інших гуртів. Віримо, що при добрій волі чоловіків-українців та українкох дасться притягнути більше число дружин-чужин-

Із праці комісій

Культ. Освітня Комісія СФУЖО

Праця для підготовки конгресу СФУЖО вже почалась. Культ. Освітня Комісія у Нью Йорку відбула дві наради під головуванням п-ні д-р Софії Карпінської, культ. освітньої референтки СФУЖО. Розглянено напрямні конгресу, які подала Програмова Комісія. На розіслані анкети наспіли відповіді з Союзу Українок Аргентини, Союзу Українок Франції, Жін. Секції при ХОС-і у Бразилії, Об'єднання Укр. Жінок Венесуелі і Укр. Золотого Хреста. Рішено приступити до проблематики культ. освітньої праці, поділивши її на ділянки. Народню творчість, а властиво прояви її матеріялістичної культури, як одяг, вироби народного мистецтва, та звязану з тим освідомну і пропагандивну роботу зреферувала п-ні Наталія Гладішовська. На найближчі сходи підготовляе п-ні Наталія Чапленко тему „Відношення укр. жінки до справ літератури й мистецтва“.

Виховна Комісія СФУЖО

Дня 10. листопада відбулась у Філадельфії нарада Виховної Комісії СФУЖО під головуванням п-ні Надії Іщук. Присутні розглянули відповіді, що наспіли на виховні анкети. Надіслали їх — Український Золотий Хрест, Об'єднання Українських Жінок Англії, Союз Українок Аргентини, Жін. Секція ХОС-у у Бразилії. Про деякі цікаві почини рішено розпитати члени-організації докладніше.

Потім Виховна Комісія переглянула реферати, відчитані на Окружних Зіздах США. Їх зладили пп. Анастасія Смеречинська, Марія Крижанівська, Оріся Костинюк у Сиракузах, Наталія Мітрінга в Нью Йорку, Люба Онуферко й Іванна Савицька у Філадельфії. Додучено також доповіді на виховні теми п-ні мгр. І. Пеленської з Австралії й Л. Голубович з Англії.

.....
нок до праці в нашій організації, а це у свою чергу причиниться до покращання подружнього життя серед мішаних подруж та урятье нам багато української дівчорки.

Любомира Голубович
б. референтка звязків ОУЖ

У них відбилися думки й бажання матерей і виховників. Ці реферати можуть дати підставу до розгорнення проблем на Студійних Днях СФУЖО.

Програмова Комісія

Дня 18. жовтня відбулась у Філадельфії перша нарада Програмової Комісії СФУЖО під головуванням п-ні Ст. Пушкар. Комісія має випрацювати тези Конгресу СФУЖО та устійнити ідеологічну площину співдії українського жіноцтва у вільному світі. Завдання Комісії подала точніше голова її в листопадовому числі Вістей СФУЖО. На засіданні п-ні Ст. Пушкар зясувала становище України в Об'єднаних Націях та звязані з тим можливості й потреби.

ЕКОНОМІЧНА АНКЕТА СФУЖО

Референтка економічних дослідів СФУЖО п-ні Олена Трофимовська розіслала спеціальну анкету, яка мала б дати погляд на економічне положення українки у вільному світі. Анкетні листки розіслано всім членкам-органіціям у більшій кількості так, щоб кожна членка могла їх виповнити.

Недавно тому наспіли відповіді на ці анкетні листки з Англії, Аргентини й Бразилії. Об'єднання Українських Жінок Англії і Жіноча Секція ХОС-у в Бразилії перебили анкетні листки у більшій кількості й надіслали велику кількість відповідей, а Союз Українок Аргентини зібрав 10 відповідей. На цій підставі вже можна розпочати певні досліди.

Очікуємо відповіді від дальших членів-організацій.

ІЗ ЖИТТЯ ЦЕНТРАЛЬ

Союз Українок Австралії

Союз Українок у Перті, Зах. Австралія перевів у березні ц. р. курс писання писанок. Його провадила п-ні Глібовицька. Було сім учасниць курсу, що відбули дві лекції. На Великодній зустрічі Кругжа дня 20. квітня переведено конкурс на найкраще написану писанку. Нажаль не подано у звіті, скільки писанок нагороджено та хто одержав це відзначення.

Жіноча Секція в Бразилії

У травні ц. р. Жін. Секція при Т-ві „Соборність“ влаштувала академію з нагоди Дня Матері. Доповіді виголосили пп. М. Барвінська, З. Кирилось і М. Янішевська. Виступало з деклямаціями і співами около 25 дітей. Була гарно зорганізована концертна частина.

НА КОШТИ ПОДОРОЖІ

Наша збіркова акція на кошти подорожі делегатки до Атен принесла численні зголошення. Радіємо, що наші члени-організації так добре зрозуміли потреби репрезентації. Про переведені збірки зголосили нам Об'єднання Українських Жінок Англії і Союз Українок Австралії. А пожертви надіслали вже:

Листа п-ні д-р Пазуняк у Філадельфії 55 дол. (список жертводавців подаємо окремо).

Організація Українок Канади ім. О. Басараб 10 дол.

Відділ Ліги Українських Католицьких Жінок у Монреалі, на Розмонті — 10 дол.

Прохаємо наші жіночи Централі надсилати дальші пожертви.

ВИСТАВКА В МАДРИДІ

Згідно з повідомленням, що наспіло від Д. Бучинського з Мадриду, дня 17. листопада відкрилась виставка української жіночої творчости в Національній Бібліотечі. Ближчі дані про виставку подамо в черговому числі.

ВІСТІ ФЕДЕРАЦІЇ

В останньому часі канцелярія СФУЖО розіслала членам-органіціям реферат Марії Біляк п. н. „Чому я повинна стати членкою жіночої організації?“. Ця доповідь може послужити нашим центральям як матеріял для організаційних виступів чи гутірок. Прохаємо її основно розглянути.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Фінансова Комісія СФУЖО в Торонті складає замість квітів на мого бл. п. Віри Савчук 10 дол. на Фонд Пятсот і висказує матері своє глибоке співчуття.

Люба Луцька
голова Комісії

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

Our Fifteenth Anniversary

We are both proud and happy to announce that with January, 1959 issue our journal is celebrating its fifteenth anniversary. It was on January 1, 1944 that the very first issue of OUR LIFE was presented to its readers by the Board of the Ukrainian National Women's League.

Though its appearance may have come as a total surprise to most of the Ukrainian women, OUR LIFE's "coming out" was long-discussed and well-prepared by the Board. The need for a publication of our own was urgent. We came to realize that every organization requires such an agent which would act as a common bond among its members. It would also serve as the League's mouthpiece relating its activities to the general public. Up to that time the UNWL sponsored a women's section in the newspaper "America," expounding the league's aims and accomplishments. Soon, however, when this space did not prove sufficient, the idea of publishing our own journal was born.

It was a bold and risky step to take during World War II. Primarily, because the organization's life somewhat slackened as many of its members and even whole branches joined the ranks of volunteer workers for the American Red Cross; almost all had sons serving in the army. Secondly, the publication of a newspaper demanded a great amount of absorbing work and even greater financial expenses. Yet it soon became evident that all efforts were worthwhile. War was reaching its final stages and now our numbers could expand the activities of the League. All greeted OUR LIFE with obvious pleasure and pride.

Thus began the colorful life of OUR LIFE. During the years it developed from a small 8 page

publication into an illustrated journal of 32 pages. In its editorials, commentaries, and articles it presented an overall picture of UWNL's problems and social activities. It discussed objectives, posted appeals, and reported on the functions of different branches. In due time it numbered among its readers almost all Ukrainian women in the United States.

Today OUR LIFE reports on the accomplishments of Ukrainian and American women alike. Besides it furnishes its readers with a literary section, supports a discussion of current problems and offers a variety of practical advice. Just recently it began posting news about the present life of women in the Communist-governed Ukraine, aiming to give its readers a true, factual picture. This could be effected since now UWNL numbers among its members many prominent women who have lived and endured the atrocities of this very regime, have known the conditions existing in Ukraine, and can discuss this matter without the typical falsehood of Russian propaganda.

By treating on such a wide variety of subjects, OUR LIFE, in a short span of 15 years, has become the magazine of Ukrainian women all over the world. The Ukrainian woman cherishes it deeply despite the fact that it is somewhat modest in appearance, unable to boast of beautiful color illustrations or costly advertisements. It endows its reader with an intangible gift of faith in her own significance and her destiny in the modern world.

Looking back on 15 years of work we think ourselves justified in accepting the warm wishes and congratulations of Ukrainian women scattered throughout the free world. We hope that in the

future OUR LIFE will continue to be their own cherished journal.

NATALENA KOROLEVA IS SEVENTY YEARS OLD

No writer could even hope to create a story equal to the romance and adventure that was Natalena Koroleva's life. The noted Ukrainian authoress was born in 1888 near Burgos, northern Spain, on the estate of her mother's noble Spanish family. Her childhood was spent alternately between Spain and Ukraine where her father, Count Adrian Dudin-Borkovskij resided. She was a child of two worlds, an embodiment of two cultures, a fusion of two temperaments. Moreover Natalena was immensely talented. She possessed a fine voice, a flair for painting, and an interest in archeology. In 1906 she made her stage debut in St. Petersburg and received excellent reviews. There, the young girl captured the attention and finally the heart of a Persian duke, Iscander Ibn Kurush Hakhmanish. But the lovers could not reach an agreement. Finally after the duke had become a Christian they were married in 1915. Their marriage happiness did not last long for shortly afterwards the duke was killed in the war; the authoress had to bear her first blow of tragedy. Trying to forget her personal loss she joined the Red Cross, and she was wounded while working as a nurse.

After the war Natalena Koroleva left for Prague with a Ukrainian delegation. There she met her future husband, a Ukrainian writer and socially prominent Wasyl Korolev. It was he who induced her to perfect her knowledge of Ukrainian, and directed her talent on the path of literary creativeness.

As a writer Natalena Koroleva is original and unsurpassed in her

field. The physical aspects of her works reflect an archeological knowledge of antiquity's history and customs. The spiritual aspect of her writings is permeated with Christian mysticism. This is especially evident in her numerous, beautiful legends. Natalena Koroleva's works, numbering 11 books, are almost inaccessible to the Ukrainian readers. Having been published in Ukraine, they were destroyed by the Red occupation regime. Yet their influence on our society is still vital and strong.

AN INQUIRY SHOWS AMAZING RESULTS

The Ukrainian Women's Associations in England have come face to face with a vital issue. They discovered that the English wives of Ukrainian husbands took little or no part in the social activities of the Ukrainian community. As a result they conducted a poll with an intention of solving some of the "mixed" marriage problems and helping these foreign wives enter community life. They were sure that this could be attained by a thorough acquaintance with the mode of life by each partner, his customs, religion and language.

The questionnaire looked approximately like this: "Are you acquainted with Ukraine's history?" "Would you attend a Ukrainian language course?" "Do you celebrate Ukrainian holidays?" "Do you send your children to Ukrainian Sunday school?" or "Would you like to join the Ukrainian Women's Association?" It also asked for suggestions on the betterment of Anglo-Ukrainian marriage relationships. The UWA promised to organize Ukrainian cooking class for the wives who wished to specialize in the various dishes.

The results of the poll turned up with an amazing material. Most of the English wives expressed a desire to study their husbands' language and customs.

Each year the Women's Inter-Eighty per cent stated their readiness to take an active part in religious and social life and become members of the UWA. They

Women of Achievement, bestowed by the medallion award on occasion of the 35th Women's International Exposition 1958. Left to right: Mrs. Helen Lototsky, President of the Ukrainian National Women's League, Mrs. E. S. Ridder, the founder and developer of Casita Maria Settlement for Puerto Ricans in Harlem, Mrs. Oxholm, who presented the Medallion Award, Mrs. Albert R. Spillman, the Catholic Woman of Achievement in 1958, Miss Dorothy Height, President of the National Council of Negro Women.

Women of Achievement

national Exposition bestows its Medallion of Honor upon women whose efforts are shining examples of achievement in their particular field of endeavour. The tradition of presenting Exposition Medallion Awards has endured since 1922, the year of its founding. Among the five receivers of Medallion Awards for 1958 is Mrs. Helen Lototsky the President of the Ukrainian National Women's League.

were interested in attending classes in Ukrainian language, embroidery, and cooking. Also they asked for manuals on Ukrainian music and song.

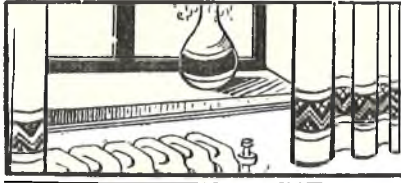
The poll had some surprises in store. It disclosed that about ten per cent of the wives had already mastered the Ukrainian language, while some forty per cent saw to it that their children should learn it. All voiced a desire to join their husbands in community functions in order to bring about a better understanding of the Ukrainian question among the English.

Now UWA sees its duty clearly — to encourage these English wives to join the association's work and thus gain first-hand information about Ukrainian affairs and also to profit the association by their knowledge of English language and existing conditions.

The program book of the Women's International Exposition 1958 brings some biographical notes. Organizer in the year 1925 of The Ukrainian National Women's League of America, Inc. Mrs. Lototsky has spent the best part of her life in fostering understanding of her native land. Born and educated in Ukraine Mrs. Lototsky came to the United States in 1912. Left a widow in 1918, she raised 3 children, continued her studies and found time to organize the Ukrainian National Women's League of America, Inc.

She edited its monthly magazine OUR LIFE. She is the first Vice President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, Vice President of Ukrainian Congress Committee, Inc., Board Member of the American Federation of International Institute, Member of the Board of Directors of the National Council of the Women of the United States and many others. The importance of her work for Ukrainian National Women's League of America, Inc., is exemplified by the fact that she has been reelected National President since 1943.

Ukrainian women, justly proud of the honor bestowed on their president, all join in wishing her an abundance of blessings, and further success in her work.

У НАШІЙ ХАТІ

Ще про нашу традицію

Ледве почала діяти рубрика „Як водиться“, коли питання не перериваються. Чому в нас водилось так, а тут інакше? Чому хтось вдома вміє прийняти гостя, а не вміє зробити цього на громадському ґрунті? Чи можна всі наші традиційні звичаї переносити на тутешній ґрунт?

Ці питання нуртують. Дискутують у родинному гурті, потім переходять у круг знайомих. Залежно від теми й темпераменту — нераз доходить до палкої виміни думок. Бо збереження давніх форм нераз плутають із пошаною до традиції. А тут треба провести межу й добре усвідомити собі напрямку.

Бо й справді, в чому полягає наша традиція? Чому покликуємось на неї, коли влаштовуємо розкішне прийняття на свята чи імянини? Або вішаємо вишиваний рушник на нашу ікону? Чи ставимо писанку на Великодній стіл? Чи це однієї її прояви в нашому житті?

Традиція — це поняття далеко глибше. Назовні — вона дійсно проявляється в тих дрібницях щоденного побуту, що нам такі рідні. Але це не все. Ці звичаї є тільки зовнішнім проявом її. Її тлом є наша духовність, її шляхи й змагання. Це є клімат, в якому вона твориться, росте і кріпне.

Наприклад — гучні імянини. Традиція не полягає в багато заставленому столі, в коштовних подарунках, в голосній гостині. А в тій сердечності, з якою стрічали гостя в нас, на Україні. Гостинність — це знаменна прикмета нашого народу. „Гість в дім — Бог в дім“, каже приповідка. Звідтіля традиція відкритих дверей для кожного приятеля й знайомого. Звідтіля й гарно заставлений стіл, тепла зустріч, щира розмова.

Або родинні взаємини. Наша родина творилась у побуті хліборобської країни, що все була загро-

жена нападами. Тому така цупка її організація, тому в ній такий авторитет батьків. Цією пошаною до старших пронизане все наше життя. Доля не була ласкава до нас. Але в найтрудніших умовах родина держалась разом і відстоювала своє право на життя. І суть є власне в тому почуванні та його проявах, а не в зовнішніх формах співжиття.

А ті форми? За них іде тепер властива боротьба. Чи святкувати два чи три дні свят? Чи випроводжувати 14-літню дівчину та репрезентативний баль? Чи влаштовувати далі гучні гостини, що втомлюють гостей і господарів?

Оце власне вимагає перевірки. Бо суть традиції не в них. Вони вже не надаються для нових умов, у яких живемо. Дехто мовчки занехує їх, а дехто ще борюкається за них та вже зустрічає опір. Бо життя сильніше за нас і вимагає перевірки.

Бо й справді — хто може святкувати три дні свят? Піти ввечері на Богослуження, зустрітись святково при столі, пригадати давнє святкування ще можна. Але приймати гостей при сьогоднішньому робітньому темпі другого й третього дня дуже трудно.

Колись дівчата дуже молодо виходили заміж і тому матері спішили випроводити їх у світ. Там вони зустрічали відповідних собі юнаків, знайомились і забавлялись. Це була одна з небагатьох нагод до зустрічі молоді обох полів.

А тепер? Вік подружжя дівчат і хлопців значно піднісся. Разом із тим піднеслась і межа віку, коли впроваджують молодих дівчат у товариство. Весь культурний світ відмічує це, як окрему церемонію, що має свій чар. Треба й нам це упорядкувати.

А гучні гостини? І вони кінечні у співжитті з людьми. Зустріч

великого гурта людей перезнайомлює, лучить і обедує людей. Але це не може бути одинокою формою гостинності в нас. Бо вона дійсно занадто скоро вичерпує і знеохочує. І зводить гостей до одної-двох зустрічей у році.

Тоді, коли країни з швидким життєвим темпом витворили різnorodні форми гостин, що дозволяють людям зустрітись у дуже нескладній формі. Оті безчисленні „парті“, що відбуваються навстоячки, оті пополудневі чаї, де дійсно окрім чаю і тісточок нічого не подається — це все можливості зустрітись без великої втрати часу, праці й навантаження шлунку.

До цього всього треба нам приглянутись. Дарма, що це для нас незвичне і начебто незгідне з „нашими традиціями“. Але воно лиш так видається. Бо традиція лежить у чомусь іншому. А її з новою формою можна погодити. **Зірка**

З листів до Редакції

Як давати банани дітям?

Я чула, що банани є дуже цінною поживою для дітей і я досить багато користалась з того в відживі своєї дитини. Але пізніше виявилось, що їй деколи банани шкодять. Коли й які банани можна давати дитині? **Заклопотана мати**

Дозрілі банани є незвичайно цінною поживою для немовлят та дітей. Вони важливі для дітей, яким треба прибути на вазі й для немовлят під час кишочних захворювань.

Банани, що не є вповні дозрілі, мають у собі крохмаль (сторч) і тому вони тяжко-стравні. Дозріваючи, їхній крохмаль перемінюється в цукор. Тому лиш дозрілі банани треба давати дитині у сирому стані. Пізнаємо їх по брунатних цятках на лущині. Варені чи печені банани є всі легко-стравні.

Закуска під Новий Рік

Кожна господиня любить поставити щось особливого на своєму столі, коли запрошує гостей. А ще й під Новий Рік! Гарний помисл вдався нашій невтомній Ірині Кашубинській. Це — новорічна салатка її виробу, що може прикрасити кожен святочний стіл.

Закуска з оселедця

Потрібно на салат:

- 2 поштові оселедці
- 1 велика салатна цибуля, або дві менші
- 1 винне яблуко
- 1 булка
- 5 твердо зварених яєць

На годинник:

- 3-4 варені яйця
- 1 маленька пушка сардель (філе) дрібно порізане зелене піря цибулі

Намочити й почистити оселедці. Покришити дрібно цибулю. Втерти на терці яблуко. Намочити й витиснути булку. Все змолоти або добре посікти в дерев'яній мисці. Вимішати з яблуком і досмакувати оливою й оцтом. Вкінці додати квасної сметани, але вважати, щоб не розрідити маси. Можна також додати ложку тертої булки і трішки цукру. А хто любить, може дати майонезу.

Цю масу виложити до круглої салатниці і гарно вирівняти.

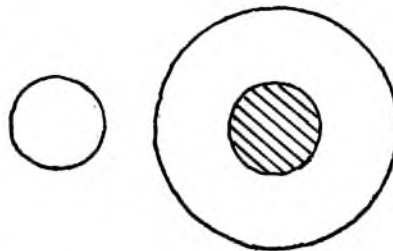
Приготувати з воскового паперу кружок величини салатниці. По

Причиною відживчої вартости бананів є: 1. цукор (джерело енергії, потрібне рухливим дітям), 2. вітаміни, 3. мінерали, 4. пектини, що є помічні у лікуванні рідкого стільця у немовлят, 5. алькалічне діяння в організмі. Бананів уживаємо також у діеті алергічних дітей (вражливих на певні харчові складники). Для цих дітей медицина припоручає навіть бананову дієту.

Банани також корисні у відживі дорослих. Вони смачні, легко їх можна пережати і швидко заспокоюють голод.

Закупивши банани у крамниці, залишаємо їх у температурі приблизно 70 ст., щоб вповні дозріли.
др. Надія Сороківська

середині нарисувати другий кружок відповідної величини і вирізати його. Залишити його по середині салати, а другий, більший кружок зняти. Білок дрібно посікти. Покрити салату кругом отим посіченим білком і гарно вирівняти при допомозі вилок. Коли готове, прикрити це кружком во-

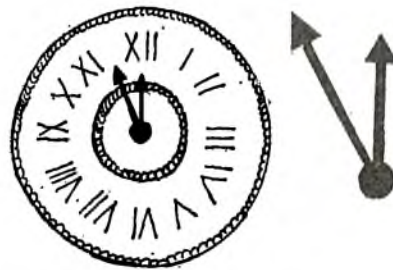

Два кружки з воскового паперу, менший виїнятий із середини більшого.

скового паперу, трохи притиснути, натомість виїняти кружок паперу з середини. На це місце перетирати через ситко жовток і розвести його рівномірно з допомогою вилок. Потім відкинути крайній папір, а краєчком поміж білок і жовток посипати смужкою зеленою порізану цибульку. Такою ж смужкою обвести край салати докруги.

Порізати сардель вздовж на тоненькі пасочки. Ці пасочки прикоротити на однакові стовпчики і з них укладати римські числа кругом на білку. Спершу уложити крайні, а саме 12, 6, 3, 9, а потім 1, 2, 4, 5, ітд.

Накінець зробити з сардель дві вказівки, довшу й коротшу. На середину скрутити одну сардельку, а вказівки уложити так, щоб годинник показував за п'ять хвилин 12-ту.

Готова прикраса салати: середуший кружок вкритий жовтком, зовнішній кружок білком, а цифри з сардельок.

Примхи моди

Нераз приглядаємось до модних новинок і застановаляємось, звідкіля вони беруться? Хто їх творить? Чому саме бере мода такий, а не інший напрям?

За цим криються великі імена й особистости. Це великі креслярі-мистці, що одначе досконало мусять знати й кравецтво. Вони переходять вишкіл кравецький і рисунковий, мусять знати також засади модного „бизнесу“. Проекти випрацьовують рік наперед і випробовують їх у своїх робітнях.

Найбільш відомі креслярі є в Парижі, Римі і Нью Йорку. Поміж ними відзначаються жінки — Шанель, Гре із Парижа, сестри Фонтана, Мірса, Тріжер із Риму і Джейн Дерби з Нью Йорку.

*

У Нью Йорку здобула собі велику популярність, як модна креслярка молода студентка Люба Федюшко з Торонта. За свої оригінальні моделі чобітків вона дістала відзначення на контесті, що його влаштувала одна з найбільших американських корпорацій гуми.

*

Коли йдете купувати щонебудь із одягу, не беріть із собою другої жінки, хочби вона була найкращою вашою приятелькою. Вона завжди дорадить вам те, що їй подобається, а не те, що вам потрібне.

Віра Ке

ЩО ТАКЕ ПІДЛИВА?

Французи хваляться, що підлива — це найбільша таємниця їх кухні. Це справді — ніхто не втне такого знаменитого майонезу чи бешамелю, як французи. Для них риба, чи городина шойно тоді набирає властивого смаку, коли вона полита якоюсь підливою. А окрім цих двох ще є ремуляда, голландська, субіза, кропова.

До цієї салатки подавати хліб із маслом або крекеси.

Припис салати подала п-ні Олена Бенцаль-Карпьяк, а декорація помислу п-ні Ірини Кашубинської.

Попробуймо її цього року на новорічному столі!

Українська вишивка

ІЗ ВИШИВАНИХ ВЕЧЕРНИЦЬ У ФІЛАДЕЛФІЇ

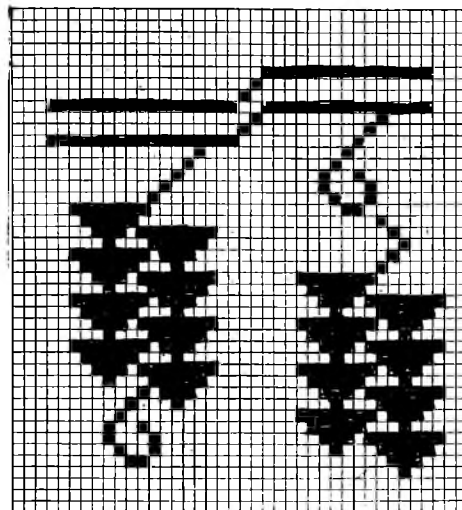
Мала вечірня сукня п-ни Роксоляни Огороднік

Гладка сукня з чорної тафти заходить високо під шию. У стані обтисла, внизу розходиться кльошем. Рукави з білого полотна (внаслідок міцного матеріалу, вони не опадають), прикрашені чорною вишивкою. На шії кілька разків червоного намиста.

Молода піяністка запроєктувала цю сукню для концертних виступів. Годиться також для невеликих вечірніх зустрічей чи подібних нагод.

Стилізований взір

Взір для сукні п-ні Р. Огороднік — це стилізований виноград. Тягнеться у два ряди по горішній частині рукава й одним рядом у долішній. Виконаний хрестиками у чорній красці.

Подбайте про українську ляльку до Вашої хати!

ХРИСТИНКА

Чудова лялька (висота 22") в народньому вбранні. Вишивана довга сорочка, квітчаста спідниця, шовковий, прикрашений фартушок, крайка, чобітки, вінок і намисто.

Ціна 16.50 дол.
Кошти пересилки 0.50 дол.
Разом 17.00 дол.

Поруч неї найменша українська лялечка

МАРТУСЯ

Розміру 3½" з рухомими очками й ручками у повному народньому вбранні.

Справжня радість для наших дітей!

Ціна 1.50 дол.
Порто 0.25 дол.
Разом 1.75 дол.

Окрім того можна дістати такі самі ляльки у величинах:

6½" — Козак і дівчина по \$2.50
8½" — Козак і дівчина по 4.50
12" — Наталка, Марійка, Орися ... по 7.90

також стилеві

8" — Яворівки, Гуцулки, Полтавки по 4.95
з додатком 50 ц. на кошти пересилки.

Замовляти в кооп. БАЗАР
822-823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

МЕДЯНИК

Приписів на медяник є дуже багато. Це є вибагливе печиво, що вимагає вмілої руки. Складники (мід і цукор) роблять це тісто тяжким, отже воно потребує більше часу при мішенні й печенні.

Медяник середньої величини печемо одну годину, а навіть довше. Під час того треба обережно обходитись із печивом. Не пересувати бляхи, а вийнявши з печі, підтримати медяник у блясі, а щойно потім, підкроївши боки, обережно вийняти. Щоб добре застиг, треба сперти його на вузький бік так, щоб воздух доходив якнайкраще.

Піч повинна бути добре ogrіта, але не надто гаряча. Бо коли піч за гаряча, тоді поверхня медяника стинається ще заки стався він унутрі. Середущі верстви пізніш наостають і під їх напором тріскає поверхня. Коли піч нагріта добре й рівномірно, тоді втягає тепло рівномірно з усіх боків. Тому найкраще нагріти піч на 300° пів години перед печенням.

Тісто на медяник є солодке. Цукор легко паде на дно й під час печення припалюється. Тому треба бляху грубо вимастити маслом, а навіть посипати мукою.

Медяник із сирого меду

Потрібно:

- 1 склянка меду
- 1 неповне горнятко цукру
- 5 яєць
- 5 горняток мук
- 1 ложка товченого й пересіяного коріння
- 1 ложечка соди до печення жменя волоських оріхів
- ½ ложечки цитринової шкірки

Втерти мід, щоб аж збілів, додаючи потрохи цукру і по одному жовтка. Коли все буде пухке, додати пересіяну муку, шум із білків, соду й приправу і все легко вимішати. Тісто вбивати ложкою три чверти години. Наприкінці вимішати його з посіченими оріхами, додати цитринової шкірки, і вилужи-

ти на добре помашену бляху. Пекти коло години на 300° в добре ogrітій печі. Пробувати довгою зубочисткою: коли встромлена до тіста виїде суха, медяник готовий.

Щука, тушкована з хрінном

- 2 ф. щуки
- 4 ложки масла
- ½ склянки сметани
- ½ кореня хрину
- 1 ложка оцту
- 1 ложечка цукру
- 2 ф. картоплі

Промити й почистити щуку. Нарізати кусниками (як на порції) й посолити. Обчищений хрін протерти на терці і злегка підсмажити на маслі. Змазати маслом ринку, виложити в ній кусники щуки, посипати зверху підсмаженим хрінном, залити сметаною і тушкувати (душити) на невеликому вогні.

Коли риба готова, тоді вийняти її на полумисок. Сметану, в якій вона тушувалась, приправити оцтом і цукром. Подаючи на стіл, щуку полити сметаною з хрінном, в якій вона тушувалась. До цього подати варену картоплю.

Оселедець по-київському

Потрібно:

- 1 оселедець (200 гр.)
- ¾ горнятка масла
- 100 гр. голляндського сира
- 1 булка
- 1 склянка молока
- 1½ ложки заправленої гірчиці трохи перцю

Почистити оселедець і відокремити м'ясо від костей. Додати розмочену в молоці й віджату булку, вимішати й перепустити кілька разів через м'ясорубку. Додати вершкового масла, розтертого до густоти сметани, вимішати з тертим голляндським сиром, гірчицею й перцем. Все разом добре вимішати і виложити до салатниці у вигляді гірки. Посипати січеною, зеленною петрушкою.

Барабольки на ялинку

Потрібно:

- рештки бішкoptа
- 1 ложка овочевого соку
- 2 ложки мелених оріхів
- 2 ложки сметанки
- 2 ложки тертої чекolяди

Можна використати на те рештки бішкoptа або якогось невдало-

го тортового коржа. Поломити на кусники, скропити овочевим соком, уформувати кульки на вид бараболь. Мелені оріхи запарити сметанкою і обліпити цим бараболями. Потім обтачати в тертій чекolяді. Застромити в це коротку зубочистку і привязати до ялинки.

Чекolядовий торт крихкий

Потрібно:

- 1 горнятко масла
- 1 горнятко цукру
- 1¼ горнятка мук
- 1 чарка руму
- 5 яєць

На начинку:

- 7 ложок цукру
- 200 гр. чекolяди
- 3 жовтка
- ½ склянки сметанки
- 2 ложки морелевої мармеляди

Втерти в мисці масло на шум, додати цукру й жовтка, потім додати руму, вкінці змішати з білками, що вбиті на сніг. Поділити тісто на дві тортівниці і спекти в гарячій печі на 350°. Коли готове, вийняти нехай прохолоне.

Начинка: Розколоти жовтка у сметанці, додати цукру й тертої чекolяди і вложити до іншої посудини з кип'ячою водою. Вбивати на вогні аж згусне. Тоді відставити й коли прохолоне, начинити тим торт. Окремо розварити в риночці мармеляду, помастити нею торт зверху і з боків і покрити торт румовою склицею.

Румова склиця:

- 1 ф. цукру-мучки
- доброго руму після вподоби

Цукор пересіяти і розтирати у мисці, доливаючи краплинами воду і рум, аж доки буде маса така рідка, щоб її можна ножем розвести по торті. Облити цим торт і вставити на 5 хвилин до літньої печі.

Куховарські приписи

Н. Костецької

ГОРОДИНА й ОВОЧІ

Ціна 60 ц. за зшиток

з пересилкою 65 ц.

* * *

(Уривок)

„Чи чуєш, як по оболоні
Дзвінки все тихше, тихше
дзвонять?“ —
Запитає сестричку брат. —
„То це ж дзвіночки ангелят!

Це Миколай, дідусь святий,
Роздавши дари між дітей,
Вертається в небесний двір
Туди... високо... вище зір...“

О. Кобець

НЕ ПЛАЧТЕ, БЕРІЗКИ...

Не плачте, берізки, що осінь прийшла,
З вас одяги пишні зриває,
Туманами смутку весь світ обтягла,
І сонце ховає...

Не плачте! Ви ж знаєте так, як і ми,
Що станеться: сонечко Боже
І осени смутку, і лютість зими
Таки переможе!

Поснули братчик і сестричка,
Та щастям ще сяють личка,
І сонні пальчики дітей
Гостинці тиснуть до грудей.

Ще раз дзень-дзень,
Ще раз дзінь-дзінь,
І все покрила далечинь...

Р. Завадович

СНІГОВІЙ

Завірюха вие,
Заміта двори,
Ніде погуляти
Бідній дівчорі.
Бавляться у хаті,
Але нудно їм,
Тісно між стільцями
Бігати усім.

Та ще й мама каже:
„Не стрибайте так,
Не кричіть, не вийте,
Не чіпайте гак...“
Хоч би вже скінчився
Швидче сніговій —
Всі б вони побігли
У садок мершій.
Там було б роздолля —
Гамір, крик і сміх!
Сніг такий мякенький —
Випав він для всіх!

К. Перелісна

Срібна Зірка

Збірник віршиків і оповідань
упорядкувала Марія Юркевич
Відбитка з „Н. Ж.“

ЦІНА 50 Ц.

Замовляти в Централі СУА

ЗИМЗОЮ

День такий ясний, блискучий,
Бо прийшла зима.
Дід Мороз — такий щипучий,
А мені — дарма!

В козушок по самі вуха
Одягли мене:
Хай подмуха завірюха, —
От і не вщипне!

Нагуляюсь — оце 'поки!
В хату прибіжу,
Зашарілі свої щоки
Мамі покажу.

Мама скаже: „От такої!
Вік я прожила,
Та й не знала, щоб зимою
Рожа десь цвіла!“

О. Кобець

ПРО НАДІЙКУ Й СНІГОВУ БАБУ

Великі, пухнаті сніжинки кружляли над землею, вкриваючи її м'яким, білим килимом. Діти, повернувшись зі школи, одразу ж почали ліпити Снігову Бабу.

Найстарший між дітей, Борис Лозенко, якому минуло вже 9 років, давав розпорядження. Праця йшла швидко...

Сам Борис і ще двох хлопців качали велику грудку снігу, яка робилась усе більшою, все важчою. Дівчатка — Леся й Оленка — мали легше завдання: вони мусили ліпити зі снігу голову Сніговій Бабі.

Маленький Івасик, якому було лише п'ять років, бігав по дворі, шукаючи патичків для рук Бабі. Також він мав ще одне завдання: принести дві вуглинки, моркву й картоплину, щоб із них зробити Сніговій Бабі лице.

Всі швидко й бадьоро виконували свою працю. Тільки Надійка, якій було чотири роки, стояла осторонь без діла. Борис сказав, що вона дуже маленька і не може працювати разом із ними. А Надійці так хотілось допомогти дітям! Вона підійшла до Бориса і несміливо смикнула його за полу.

На очі дівчинки набігли сльози...

— Мені мама подарувала колись свій старий капелюх. Хочеш, — я принесу його для Баби?

Борис трохи недовіжливо глянув на неї.

— А тобі не шкода?

— Ні трішки!

— Тоді неси!

Надійка побігла додому, а коли повернулася з капелюхом, Снігова Баба була вже скінчена. Вона стояла біля паркану, піднявши вгору патики-руки, і дивилась на дітей своїми очима-вугликами.

Борис узяв капелюха і вдягнув Сніговій Бабі на голову. Діти почали сміятися.

— Оце так Баба! Ні в кого такої нема!

А капелюх їй дуже личить!

Капелюх був старий і дірваний, але це робило Снігову Бабу ще смішнішою.

Борис наказав дітям не чіпали більше Снігової Баби й усі пішли додому.

Вікно Надійчиної кімнати виходило у двір і дівчинка могла бачити Снігову Бабу з вікна. Для цього їй треба було лише стати на стілець. Увечорі, коли мама клала її в ліжко, Надійка попросила:

— Мамусю, піднеси мене до вікна, я хочу ще раз поглянути на Снігову Бабу.

— А потім зразу ж заснеш?

— Засну, мамусю.

Мати взяла її на руки, підійшла з нею до вікна. Надійка з гордістю промовила.

— Це я дарувала Сніговій Бабі капелюха. Правда ж — він їй дуже личить?

— Личить, — погодилась мама. — А тепер лягай спати. Завтра вранці знову побачиш свою Снігову Бабу, якщо вона не втече.

— А хіба вона може втекти?

— Може, — пожартувала мама.

Вранці, ледь прокинувшись, дівчинка кинулась до вікна. Глянула надвір і скрикнула:

— Ой, втікла!..

Потім почала швиденько вдягатись, щоб іти шукати Снігову Бабу. В кімнату звійшла мама й здивовано глянула на доню.

— Ти куди так поспішаєш?

— Шукати Снігову Бабу. Вона кудись втікла і капелюха мого забрала з собою.

Мама засміялась, узяла Надійку на руки, піднесла до вікна. Розповіла засмученій дівчинці, що Снігова Баба нікуди не втікла, бо на тому місці, де вона вчора стояла,

лишився сніговий горбок. Поруч нього лежав старий капелюх.

Що сталося за ніч із Сніговою Бабою, ви, діти, мабуть — і самі здогадались.

Діма

Снігова Баба

Сценічний образок

О с о б и

Тарасик — маленький хлопчик.

Маринка — його товаришка.

Маруся } маленькі діти.

Івась }

Діти. — Кін. Зима. Садок.

ЯВА 1.

МАРИНКА (вбігає до садку, біжучи озирається. Гукає): От, не доженеш! Не доженеш! (Голос за коном: — А дожену! Стривай-но!)

ЯВА 2.

Маринка й Тарасик.

ТАРАСИК (вбігає й женеться за Маринкою. Наздогнав. Обидвое сміються). О!..

МАРИНКА (кривиться з Тарасика): О! Ну що ж? Утомилась я.

ТАРАСИК: Я ж казав, що дожену!?

МАРИНКА: Ну, то що ж? От тобі за це! (хапає сніжок і, сміючись, кидає в Тарасика, а сама хоче тікати).

ТАРАСИК: От і не попала!

МАРИНКА (знову кидає сніжком): А от попаду!

ТАРАСИК (ухиляється): А не попадеш! (Кидає сніжком у Маринку, помалу завязується між ними бій-забава).

(За коном у цей час чути, як співають):

„Нуте! хто з вас там бистріший?
То біжіть в садок скоріше
Бабу треба нам скачати!“

(Під кінець співу чути: „А-гов-гов-гов!.. Гей!..“).

ЯВА 3.

Маринка, Тарасик, Івась, Маруся.
Діти.

ІВАСЬ і МАРИНКА (вбігають попереду, потім діти. У Івася сачочки).

ІВАСЬ: Тарасе! О! бачите? А ми гукаємо!

МАРУСЯ: А ми шукаємо...

(Діти розбігаються по садку).
МАРИНКА: А ми тут! А ну, хто

кого? (кидає сніжком у Марусю).
ТАРАСИК: А ну, до бою!..

ІВАСИК (ухиляється): Оттакої!

МАРУСЯ (сміється): Ми до них, а вони від нас!

ІВАСИК (до дітей): Нумо, разом!

МАРУСЯ: Щоб не задавалися!
(Кидаються сніжками. Гомін. Сміх. Тарасик і Маринка тікають).

ТАРАСИК: Ну, годі вже, годі! В щось інше давайте бавитися!

МАРИНКА. Давайте бабу зліпимо!

ДІТИ (покинули сніжки): Бабу, бабу ліпити...

(Качають сніг. Один одному допомагають. Зрідка перекидаються сніжками. Співають):

„Зимонько — снігурочко,
Наша білогрудочко,
Не верти хвостом!..
А труси тихесенько,
Рівненько, гладесенько
Срібненьким сніжком...“

ІВАСИК (біля купи снігу): Та й снігу ж!

(Співають далі):

„Ми повибігаємо,
Снігу накачаємо
Купу за садком...“

(Ставлять „бабу“ і кінчають спів):

„Бабу здоровенну,
Уночі страшенну
Зліпимо гуртом...“

(Оточують усі „бабу“).

ТАРАСИК: От так „баба“!

ВСІ: Ха-ха-ха!

МАРИНКА: Молодці!..

ВСІ (співають): Ну, дивуйтесь горобці!..

З а в і с а.

Із збірника „Промінь“

Під час мого побуту в Шикаго зголосилась до мене голова **56 молодечого Відділу** п-ні Стефанія Пітула. Довший час він не проявляв діяльності, а тепер членки його забажали відновити звязок із Централю й іншими Відділами США. Як мило почути це й привітати гурт тут народжених жінок! Для повного виконання наших завдань вони нам дуже потрібні, бо їх знання мови й умовин ЗДА ніхто не заступить.

На Окр. Зїзді в Дітройті порушено справу проєктів, що їх кожна округа видвигає на Конвенцію. При тому виринула думка, що при **кожному проєкті** треба оміркувати також можливості виконання його. Нераз проєкт цікавий і приманчивий, а в організованому житті трудно його перевести.

На Річних Зборах Гол. Управи виринула думка — чи не хотіли б Відділи, які є власниками шеріз Дому США — **перемінити їх у фундації?** Тоді вони стали б фундаторами Дому США і їх імена були б вмуровані на таблиці, прикріплені на почесному місці. Під час Окружних Зїздів порушено це питання і Відділи поставились прихильно до цього проєкту.

Зміни й додатки до статуту США будуть незабаром предложені Відділам до перегляду. Свої евентуальні завваги треба відіслати разом із статутом до Централі. Це допоможе нам предложити їх у справленому вигляді XII Конвенції, де вони мають бути ухвалені.

Олена Лотоцька, голова

Пятнадцять літ — це великий шмат часу! У пятнадцяти річниках Нашого Життя накопичилось багато думок і починів. Чи всі Відділи проявили себе на сторінках його? Одні подавали звітномлення з імпрез, другі лиш звіти з річних зборів, а треті проєкти чи дискусійні статті. Мабуть усі Відділи звязані таким вузлом із своїм журналом. Та все ж таки цей звязок ще слабкий. Треба, щоб Відділи більше реагували на справи, заторкнуті в журналі.

Ще не всі Відділи мають свої **пресові референтки**. А це дуже корисна й потрібна референтура. Справи звітномлення до журналу, справи передплат, посмертних згадок чи інших родинних подій — все це до них належить. Подумайте при найближчих зборах, чи не встановити б такої у кожному Відділі?

Вибір найкращого **молодого таланту за 1958** наближається до кінця. Чи всі пресові референтки висунули кандидаток із своєї околиці? Вже найвищий час надіслати їх життепис. Пригадуємо — це мали б бути молоді жінки, що мають осяги в громадській, мистецькій або професійній ділянці.

Наше пятнадцятьліття насуває нам думку створення **ювілейного фонду**. Наш журнал потребує засобів, щоб побільшити таблиці взорів, давати більше ілюстрацій, платити гонорарі, краще поставити господарську частину. Якби кожна наша читачка зложила в 1959 р. хоч невеликий даток на ювілейний фонд, тоді ми могли б приступити до цього.

Л. Бурачинська
за Ред. Колегію Нашого Життя

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА
від 27. жовтня до 20. листопада
1958 р.
Річна вкладка і Організаційний
Фонд:

Від. 33	Клівленд	20.00	5.00
„ 45	Манчестер	20.00	5.00
Фонд Резервовий і Конвенційний:			
Від. 33	Клівленд	10.00	5.00
45	Манчестер	10.00	5.00

Фонд Централі і вкладка до СФУЖО:

Від. 33	Клівленд	50.00	7.50
45	Манчестер	25.00	4.00

На Дім США: даток і цеголки:

Від. 25	Клівленд	—	25.00
31	Дітройт	—	25.00
43	Фила. до уд.	75.00	
„ 49	Боффало	—	50.00
„	Феся Сіділо, Дітройт	2.00	—

Фонд „Мати й Дитина“:

Від. 20	Филаделфія	21.00
28	Нюарк	33.00
47	Рочестер	36.00
63	Дітройт	44.00
66	Ню Гейвен	44.00

Пресовий Фонд Н. Ж.:

Від. 2	Честер	10.00
5	Дітройт	25.00
17	Маямі	5.00
„ 19	Амстердам	5.00
Від. 22	Шикаго	15.00
33	Клівленд	20.00
36	Шикаго (збірка)	20.00
43	Филаделфія	10.00
49	Боффало	10.00
59	Балтимор	5.00
„ 68	Сиракуз	5.00

Окружна Рада США, Дітройт (збірка) 60.00

Родина Латишевських, Ню Йорк, на поминках по матері 15.00

А. Г. Біловус (збірка)	13.00
Наталя Андрусів, Филад.	10.00
Олена Маруненко, Бетлегем	5.00
Ірина Левицька, Клівленд	5.00
Д-р Маркіян Терлецький	2.00
Марія Гіжовська, Шикаго	1.00
Олена Березюк, Гиббінг	1.00
Ірена Вацлавів, Балтимор	1.00
Зінаїда Озарук, Рочестер	1.00
Яросл. Казанівська, Дітройт	1.00
Володимира Брикович, Фила.	1.00
Марія Наорлевич, Нюарк	1.00
п. Гарас Анна, Бетлегем	1.00
Турянська В. Вакав	1.00
Сімянцева Софія, Нюарк	1.00
Яремчишин Наталя, Ляйма	1.00
Дудяк Ева, Гекетставн	1.00
Чопек Анна, Милвил	2.00

НЕ ЗАБУДЬТЕ вислати Ваш Національний Даток до УНФонду на адресу:

Ukrainian Congress Committee of America, Inc.
302 West 13th Street — New York 14, N. Y.

Із Окружних Зіздів

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Дня 19. жовтня розпочався Зізд Службою Божою у церкві св. Юра. О год. 11-й голова Окр. Ради п-ні Леся Різник відкрила Зізд, відчитавши порядок нарад. До президії вибрано п-ню Катерину Пелешок на голову, п-ню Марію Білозор на заступницю, а п-ню Оксану Кравченко на секретарку. Крім того вибрано дві комісії — виборчу й ухвал. До виборчої увійшли: пп. А. Кізіма, С. Салдан, О. Соневицька, Є. Корпало і М. Марусевич. До комісії ухвал — пп. О. Гординська, М. Головей і М. Демидчук.

Слідували звіти управи. За короткий звітний час (від березня до жовтня 1958) не можна було багато зробити. Але голова п-ні Олександра Різник виказала всі заходи управи виконати свої завдання. Виявилось, що їх було багато. Треба тільки, щоб Відділи зрозуміли своє становище в організації та відношення до Окр. Ради. Подібно звітувала містоголова п-ні Наталя Мітрінга. Вона допомагала голові у здійсненні її задумів, а також брала участь в інших починах Окр. Ради (Комітет Жіночої Виставки). Та вона теж звернула увагу на потребу тісної співпраці Відділів з Окр. Радою.

Після обідньої перерви виголошено реферати — п-ні Ірина Кашубинська організаційний, а п-ні Наталя Мітрінга виховний. П-ні Кашубинська була орг. референткою Окр. Ради, отже збагнула завдання й труднощі цієї організаційної надбудови. Окр. Рада стає вже чинником керівним і прибирає

Грицько Стефа А., Гомстід	1.00
Ясінська Пракседа, Милвил	2.00
Смеречинська А. Рочестер	1.00
Крисюк Юстина, Рочестер	1.00
Голубінська М., Торонто	2.00
Скрипник Ірена, Трентон	1.00
Терлецька Зеновія, Фила.	2.00
Столярчук Дарія, Ньюарк	2.00
Семків Марія, Шикаго	1.00
Потерико Євгенія, Рочестер	1.00
Стефанів Марія, Натлей	6.00

З подякою,

А. Кульчицька, фін. секр.
А. Сивуляк, касієр

в окрузі функції дорадчі й контрольні. Вона є „правою рукою“ Централі. Через неї Централю може допильнувати виконання своїх доручень і вдержувати постійний контакт із кожною, навіть найдалшою клітиною, бо через зріст Відділів це вже стає для Централі неможливе. Схарактеризувавши так становище Окр. Ради, доповідниця спинилась довше над поодинокими постами в ній. Дальше торкнулась контакту голови Окр. Ради з Централю, що є замало тісний на її думку. Цей звязок треба би статутowo оформити. Окремо розгорнула проблему приєднання нових членок і подала дуже влучно окреслення причин, що стримують молоде жіноцтво від участі в організації. Накінці висунула ряд порад, згідно з якими можна скріпитись організаційно. У них узглядене в першу чергу становище Окр. Ради і Відділів СУА у відношенні до нашої громади. Це є дуже важлива сторінка праці округи, яка не була досі належно насвітлена. Поради доповідниці увійшли в ухвали Окр. Зізду, тому не будемо їх тут вичисляти.

У своєму виховному рефераті п-ні Мітрінга зясувала труднощі, що їх зустрічає українська мати на своєму шляху. Вона впоєє дитині змалку добрі засади, опираючись на спогадах власного дитинства, своєму досвіди й прикладі українського доквілля. Та все ж оточення має на дитину також свій вплив. А в ньому криються різні небезпеки. Їх подає щоденна преса, радіо, телевізія. Молодеча злочинність в Америці сильно зросла і засобів проти неї шукають уже найкращі виховники країни. Українська мати теж знаходить його в добре упорядкованій українській родині. Гармонійне родинне життя — це найкраще забороло проти наступу на українську дитину.

Над обома рефератами відбулась оживлена дискусія, в якій взяли участь майже всі приявні. Після дискусії промовляла представниця Централі п-ні Стефанія Пушкар. Вона зясувала становище Централі до Окр. Рад і Зіздів та зупини-

лась довше над обговоренням плану праці на майбутнє. Пригадала близьку дату Конвенції СУА (червень 1959), яка дасть підсумок наших сил та нові напрямні. СУА наближається до 40-ліття свого існування, а рівночасно до 75-ліття жіночо руху. Ті дві великі й важливі річниці повинні знайти відгомін у праці жіноцтва, зорганізованого в СУА.

Слідували вибори до управи Окр. Ради на рр. 1958-59, до якої увійшли: пп. О. Різник, голова, Н. Мітрінга, містоголова, О. Школяр, секретарка, Х. Навроцька, касієрка, А. Кізіма, імпрезова реф., М. Головей, культ.-освітня реф., А. Колтун, суспільна опіка, М. Демидчук, пресова реф. До контр. Комісії увійшли: пп. І. Бенцаль, Є. Корпало, П. Мосора. Необсажені пости референток організаційної і звязків мають бути доповнені на сходах Окр. Ради.

З МІЖНАРОДНОЇ ЖІНОЧОЇ ВИСТАВКИ У НЮ ЙОРКУ

Цього року Виставка відбувається вже 35-тий раз. Із тієї нагоди Управа Виставки особливо уважно підійшла до свого завдання. А й Союз Українок Америки зазнав особливого успіху. Вперше між п'яти видатними жінками, що були відзначені на виставці, знайшлась українка. Це була голова СУА п-ні Олена Лотоцька.

Таким щасливим вступом започаткувалась виставка дня 3. листопада. Як звичайно — Союз Українок Америки мав два станки. В одному з них (на давньому, дуже корисному місці) виставлені були речі для продажі: дрібні предмети народного мистецтва, книжки і печиво. Влаштуванням цього станку зайнялась комісія під головуванням п-ні Надії Пастушенко. Співпрацювали тут пп. Люба Раковська, Анна Колтон, Марія Марусевич і Стефанія Салдан.

Другий станок був в іншій частині залу, де українці, поруч інших націй, могли виявити своє духове обличчя. Цього року станок був присвячений сорокліттю нашої Державности. Велика мапа України виступала плястично на тлі

темного тла. Поруч у рядах висів масивно різьблений металевий Тризуб. Нижче стояла макета будинку Центральної Ради, а на стіні текст 4. Універсалу. Все це обведено рядом ржавих хризантем, давало шляхетно-просту картину наших національних змагань. Станок оформила молода мисткиня Ірина Букоємська.

Програма нашої групи відбулась дня 8. листопада о год. 7 вечора. Після національного гимну, що його відспівав хор церкви Чесного Хреста в Асторії виголосила вступне слово п-ні Олена Лотоцька. Вона підкреслила значення народнього мистецтва та традиції в житті українського народу. Носієм цієї праці в ЗДА є Союз Українок Америки, що в програмі запропонує кілька крашків зразків його. Згаданий хор під управою диригента Костя Лиска відспівав з великим умінням кілька пісень. Група дорослих і дітей під управою Олени Оприско вивела ряд народніх танків, жваво і дбайливо. Ансамбль бандуристів під управою В. Юркевича відіграв із відчуттям ряд пісень. Коментатором програми була п-ні Анастазія Бродин, яка вміло її провадила. Програму підготувала комісія під проводом п-ні Ольги Соневицької при співучасті пп. Марії Головей, Анастазії Бродин і Наталі Чапленко.

Та підготова виставки вимагала довгої праці. Ще в червні оформився Виставковий Комітет під головуванням п-ні Івани Бенцаль. П-ні Бенцаль, яка кожного року входила до Виставкового Комітету, має вже в цій праці великий досвід. Її співробітницями були пп. Леся Різник, містоголова, Наталія Мітрінга, секретарка і Христиня Навроцька, скарбничка. Адміністрацію Виставки провадила комісія під проводом п-ні Ірини Кашубинської при співучасті пп. Лідії Котлярчук, Анни Свенсон, Марії Турко і Еви Хомів. Фінансами цієї акції відали п-ні Анна Кізима, як голова, а пп. Єва Ликтей і Агнеса Ярема, як членки комісії. Про підготову виставки та розголос її дбала пресова комісія під проводом п-ні Марії Демидчук. Допомогали у тій праці пп. Олена Процюк і Марія Стефанів.

Виставковий Комітет видав не-

велику брошуру англ. мовою для інформації публіки. Вона вмістила короткі дані про Виставковий Комітет, огляд роковин Західно-Української Республіки та статтю з приводу 25-ліття голоду на Україні. Окрім того зясувала перегляд поселення української еміграції, потрібний для чужого читача.

Отак черговий раз українське жіноцтво виступило перед широкою публікою Нью Йорку. Знов показало вироби свого вміння, але й виявило наші політичні прагнення, пригадуючи наші великі роковини.

Л. Б.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Міжнародний Фестиваль

Цього року Фестиваль Інтернаціонального Інституту відбувся 22. і 23. листопада. Окружна Рада США, яку репрезентувала в Комітеті п-ні Анна Сивуляк, перебрала харчеву частину.

Харчевий станок був добре заіблений українськими стравами. Продавали гарячі голубці, печені піріжки, паштет, а окрім того солодке — коржики, рогалики й інші тісточки. Тортів цього року не пекли, бо дорожчого печива вистерігались. Все це зладили членки Окр. Ради — пп. Кочерган, Борусевич (20), Стрижак (41), Малиновська, Марич, Марків, Сивуляк (42), Євсєвська, Богачєвська, Карпінч, Мамчин, Жилава (43). Солодке печиво зладили членки 10 Відділу. П-ні Пак і Задорожна (42) пожертвували по два торти.

Станок виставки перебрала кооператива „Базар“ під управою п-ні Ст. Пушкар. При гарній декоратії народніми тканинами й іншими виробами нар. мистецтва, там продавались ляльки різної величини, хусточки, серветки і Рідзвяні картки.

Також наша програма була дбайливо опрацьована. Вона складалась із виступу жіночого хору 10 Відділу США під орудою п-ні І. Чумової і танкової групи Теда Тирстлика. Жіночий хор відспівав Бракарролю Лисенка, Гаївку і „Ой, пряду“, пряду“. Гарна поява хору у стилізованому народньому вбранні також причинились до успіху. Танкова група вивела „Катерину“ й „Коломийку“. Мо-

лоді танцюристи танцювали жваво й здисципліновано.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Поминки Союзянки

Дня 2. листопада родина покійної Союзянки А. Лятишевської влаштувала поминки в першу річницю її смерті. Це довголітня членка 4 Відділу США в Нью Йорку і тому на Богослужбі у церкві св. Юра були представниці управи і членок Відділу. Потім родина влаштувала поминки у приміщенні „Дністра“. Тут відспівали Вічная Пам'ять і помолились за неї. Родина зложила на руки п-ні І. Бенцаль 15 дол. на пресовий фонд Нашого Життя. Щире Спасибі!

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ювілей 5 Відділу

Дня 14. вересня в аудиторії Укр. Кат. Школи зійшлися членки Відділу і запрошені гості. Жін. Хор 23 Відділу під проводом п. Орлика відспівав чотири пісні, а солістка п-ні Доня Демрей чудово виконала при супроводі п-ні Ірини Решетилевич кілька пісень. Слідував реферат п-ні А. Вокер, в якому закликала дочок Союзянок ступати слідами своїх матерей. По деклямації п-ни Барнич фін. секретарка п-ні А. Сірко здала фін. звіт. Відзначено довголітніх урядничок Відділу — пп. Голуб, Сірко, Сосновську, Галишин, Будзол і ін.

Друга частина програми складалась з бенкету. Молитву перевели оо. Трешневський і Бурак. Прочитано телеграми від голови США п-ні Олени Лотоцької і мейора міста Е. Зак та Радної міста Марусі Бек. Покликано до привітів представниць різних товариств.

І так закінчився ювілей 5 Відділу, що його перевели з моральним і матеріальним успіхом. Спасибі усім членкам, що натрудилися коло того під проводом голови Відділу п-ні К. Сосновської і містоголови Централі п-ні Павлини Будзол.

Анастазія Біловус

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Ювілей Союзянки

Дня 21. липня референтка суспільної опіки 17 Відділу п-ні Софія Поло відсвяткувала 33-тю річницю свого подружжя. З тієї на-

годи відбувся святочний обід, в якому взяло участь багато Союзнок. Управа Відділу вислала замість подарунку 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя і бажає ювілянтам многих літ і доброго здоров'я!

**Олімпія Подубинська, голова
Марія Венгльовська, секр.**

ШИКАГО, ІЛЛ.

Відвідини Голови СУА

Так як кожна людина потребує якогось яснішого моменту у своїй щоденній сірій праці, — так само і кожна організація вимагає час від часу певного відпруження і атракцій. Таким світлим моментом у житті 22. Відділу СУА в Шикаго був приїзд голови СУА п-ні Олени Лотоцької. День 18. жовтня був у повні своєї осінньої краси — коли п-ні Р. Сидорик, голова 22. Відділу wraz із двома членками вийшла на летунський майдан зустрічати дорого гостю. Згідно з українською традицією і її славновзвісною гостинністю — п-ні Сидорик зготувала чудовий обід і запросила голову Централі зашмакати в неї на цілий час її побуту. Після короткого відпочинку — бо заледви кілька годин по своєму приїзді — поспішила п-ні Лотоцька на радіо-годину 22. Відділу СУА, щоб привітати жіноцтво м. Шикага і подати короткий перегляд праці і завдань СУА. Безпосередньо потім була назначена зустріч членок 22. Відділу з головою Централі. Заля в будинку „Самопомічі“ була вщерть виповнена. Між іншими гостями були присутні і дві представниці з 12. Відділу СУА в Шикаго. Пані Р. Сидорик привітала достойну гостю в імени всіх приявних, а маленька доня культ.-осв. референтки вручила китицю квітів. Всі позасідали до святочно прибраних столів і при каві та солодкому печиві навязалася дружня гутірка. Пані О. Лотоцька — своєю захоплюючою поставою і сердечним та милим відношенням зеднала вмить серця всіх жінок. З її промови довідалися присутні, яка була причина її приїзду. Стоїмо перед XII. Конвенцією СУА, яка має відбутися у червні 1959 р. у Нью Йорку. Щоб належно приготувитись до цієї Конвенції та намітити те, що най-

більш важливе для організації переводять тепер у більших осередках Округні Зізди. Шикаго ще немає Оружної Ради. З висказів поодиноких членок 22. Відділу виходить, як дуже доцінюють важливість створення Окр. Ради і що Шикаго, як один з більших осередків повинен мати двостепенну організацію. Однак ґрунт ще не підготовлений. Це стверджує і п-ні

Під час побуту п-ні Олени Лотоцької у Шикаго: П-ні Р. Сидорик, голова 22 Відділу СУА і п-ні Олена Лотоцька у книгарні М. Денисюка.

During her sojourn Mrs. H. Lototsky our President visited Mr. M. Denysiuk's bookstore in Chicago, Ill. She was accompanied by Mrs. Rosalie Sydoryk, the President of Branch 22 of UNWA.

Лотоцька і радить використати час до скликання Конвенції на підготовту роботу. Треба створити хоч два нові Відділи та оживити працю у вже існуючих Відділах. У дальшому голова апелює до жіноцтва, щоб у першу чергу піддержувати свою пресу та поширювати видавництво СУА. Таксамо закликає допомогти Централі у сплаченні довгу за Дім СУА у Філадельфії, щоб на надходячій Конвенції можна спалити „моргежд“. При тим п-ні Лотоцька зазначає, що Відділи СУА зложили протягом свого існування майже чверть мільона доларів на всякі народні цілі, в Ріднім Краю і в Америці, але про себе забувають. Дальшою важною ділянкою, що стоїть перед СУА, це скріплення членства. Незрозумілим явищем є для посторонньої людини — що на таку чисельну шикагівську громаду, так мало жінок нараховується у зорганізованих рядах СУА. Оскільки у тих одиницях немає почуття громадської приналежности, треба

найти способи, щоб рзбудити їх зацікавлення та приєднати до себе. Заторкнуто також і допоміжну акцію фонду „Мати й Дитина“ при тим п-ні Лотоцька розповіла, які успіхи мають ті садочки, удержувані Відділами СУА та яке є загальне положення наших скитальців. Під кінець обговорено також справу УККомітету. Як містоголова тої установи — п-ні Лотоцька вказала на ті великі завдання, які має виконати це єдине наше представництво в Америці. Робота ця є дуже важна для всіх нас та для нашого прогресу і тому треба всім нам її підтримати матеріально. Замітно, що дуже мало жінок є членами УККА і що навіть працюючі жінки не почуваяться до обовязку платити національний податок. Були ще деякі запити і заввати у різних справах і гутірка точилася у надзвичайно милій атмосфері. З почуттям вдовolenня розходилися всі зібрані жінки, раді, що обговорили всі важні справи і в різних точках дійшли до порозуміння.

На слідуючий день, 19. жовтня невтомна наша голова відбула сходу з 36. і 56 Відділами на полудневій стороні м. Шикага. Всюди її гарно вітали і всюди вона внесла своєю симпатичною появою, своїми щирими словами заінтересування і пошвавлення праці. Під враженням тих сердечних слів у всіх відновилася охота вести працю більш інтенсивно, як це було досі. Як конкретний доказ — зложили певну суму на пресовий фонд, а 36. Відділ подарував свій уділ (100 дол.) на сплачення доми СУА, а других 100 дол. обіцяли вкортці зібрати і вислати до Централі.

Наступного дня вечером скликано управу 22. Відділу на наради з п-нею Лотоцькою. Зібралися всі в помешканні п-ні Сидорик, голови Відділу, щоб сконкретизувати деякі постанови, які були порушені на зустрічі. У першій мірі вибрано організаційну референтку п-ню Марію Куріцу до підготовчої праці під заснування Окр. Ради в Шикаго. Дальше доручено п-ні Семків, щоб розпродала решту цеголок на Дім СУА у Філадельфії. Таку цеголку за 1 дол. може кожний купити, а в висліді це дасть поважну суму.

На внесок п-ні Сидорик рішено подарувати ті два уділи по 100 дол., які 22. Відділ був позичив під закуп Дому СУА. Передано теж 15 дол. на пресфонд. Замітний був підйом духа і веселий настрій всіх членок при гостиннім столі. Ця зустріч залишить напевно мильний спогад у всіх присутніх, як та кож і багато цікавих вражень.

Нат. Камянецька

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Вишивані вечериці

Задум 43 Відділу у Філадельфії знайшов великий відгук. Дня 25. жовтня на залі Гор. Клубу знайшлося біля 40 моделей вишиваних суконок і около 10 блюзок. Показується, що більшість учасниць спеціально вишивала для тієї нагоди, бо клич вишиваних вечериць кинено ще весною.

Цікаво розглянутись між моделями. Воно нелегко достосувати вишивку до модерної сукні. Бо наша народня вишивка виросла на полотні, рідше на сукні і здебільшого достосована до прямих ліній народнього вбрання. А в модерному одязі велика різnorodність матеріалу і химерність, а то й змінливість ліній. Отже треба великого вичуття й доброго смаку, щоб вибрати з-поміж вишивок саме те, що відповідне.

Таке вичуття виказали в великій мірі пп. Наталя Перфецька, Рожсоляна Огороднік, Оленка Літинська і Мирося Палладій. Ці найбільше вдалі моделі містимо по черзі, щоб наші читачки могли познайомитись із їх задумом. Також добре примінення виказали пп. Грабовенські (мати і дочка), Карпініч, Дзвінка Кравців, Софія Лада, Галина Кривуша, Лідія Коструб'як, Анізія Мірчук, Аня Літинська. По змозі теж подамо ці моделі, бо вони дають дуже добру розвязку вишиваній сукні. Дуже мило виглядали також сукні пп. Людмили Чайковської, Марії Чижович, Галини Шатинської, Лідії й Оксани Рудакевич, Анастасії Сагати, Марії Федорової, Ані Максимович, Олени Утриско, Ірини Кравців, Лідії Гарванко, Тетяни Бабюк, Надії Оранської, Марії Евсеевської та Ірини Мельник. Зовсім окремо треба згадати сукні пп. Христини Пушкар і Наталі Середи. Вони о-

перлись у своїх моделях на стилі народньої сорочки і досягнули дуже доброго ефекту.

Управа Відділу не відзначувала власниць, уважаючи, що всі вони старались і всім належить признання. Це правильний підхід. Та голові Відділу п-ні О. Грабовенській належить окреме признан-

Із вишиваних вечериць у Філадельфії:

П-ні Наталя Перфецька вивела один із найкращих моделей вечора. Це був вишиваний комплет із білої вовни. Гладка сукня без рукавів сягає зпереду під шю, а з-заду має глибокий виріз. Яворівський взір обводить поstattь у висоті бедер. На жакеті той сам взір біжить вздовж передньої поли і краю рукавів.

Branch 43 of UNWLA in Philadelphia held a dancing party with a show of dresses embroidered in Ukrainian style. One of the most interesting models was worn and made by Mrs. Nathalie Perfetsky.

ня за ініціативу й добру підготову вишиваних вечериць. **Л. Б.**

Свято Подяки 48 Відділу

Як щороку так і тепер зійшлися членки і гості дня 16. листопада у гарній залі Найставну. Свято відкрила голова Відділу п-ні М. Баб'як, вітаючи гостей і передала провід п-ні Емілії Слободян. Коли присутні отці о. Головінський і Шиманський поблагословили страви, засіли всі до смачно приготованого обіду. Потім промовив о. парох Головінський, який пригадав, що це свято розпочалося вранці Богослужбою за померлих членок. Зложив подяку за добробут і спокій, в якому всі проживаємо та пригадав жертвенну роллю 48 Відділу у громаді Найставну. Зчерги промовляла голова Централі п-ні Олена Лотоцька. Вона пригадала жертвенність не лиш одного Відділу, але цілого Союзу Українок Америки. Про те вона мала нагоду переконатись ще один раз, коли відвідувала цього року дитячі садки в Німеччині, утримувані нашими Відділами. Дальше говорив о. Шиманський, дотепно зясовуючи роллю жінки у родині і громаді. Покликано до слова також редакторку Нашого Життя п-ню Л. Бурачинську, адвоката Свистуна, голову Окр. Ради п-ню Анну Сивуляк і п. Волчека. На кінці голова п-ні Баб'як подякувала тим, що трудились коло свята, як п-ні Груді, що подарувала індики, п-ні Баран, що дозволила їх спекти у своїй кухні і п-ні Мандро, що зладила обід із допомогою інших. Подавали молоденькі дівчата, внучки членок. На цьому закінчилось свято, що дало гарний підхід.

Присутня

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Ювілей заслуженої Союзянки

Звичайно в нас ювілей святкують організації чи окремі особи лиш з певного громадського чи товариського обовязку. Одначе в нашій спільноті є теж люди, що своїми внутрішніми вартостями й ділами висуваються на чільні позиції нашого зорганізованого життя і заслуговують на прилюдне відзначення, подяку та вдячність. До таких одиниць, що від молодих літ стояли близько громадських справ

Містоголова 50 Відділу п-ні Гачкевич вручає голові п-ні Олені Маруненко подарунок в день ювілею 50-ліття її громадської праці.

Mrs. Helen Marunenko, the President of Branch 50 of UNWLA in Bethlehem, Pa., celebrated her 50th anniversary of social work.

і активно включались у їх працю, належить п-ні Олена Маруненко, голова 50 Відд. в Бетлегемі. Пятдесятліття її громадської праці відзначили недавно тому членки СУА, приятелі й знайомі. Більшу частину тієї відданої праці провела ювілянтка на рідних землях. Молодою юначкою вступила в ряди УГА за 1. світової війни, працюючи в небезпечних бойових пунктах, як телеграфістка. Попала в польський полон. Важкі особисті переживання не заломили її — вона продовжувала громадську працю в Бучачі, хоч державну посаду втратила назавжди. А в 1944 р. подалась на еміграцію разом із своїм чоловіком Амвросієм, б. актором української сцени. Спершу важке життя по таборах в Австрії, а потім переїзд до Америки. Включилася в працю СУА і від 1956 р. є головою Відділу в Бетлегемі.

Дня 28. вересня ц. р. відбулося скромне свято в крузі членок та приятелів. Ювілятку привітала п-ні Анна Гачкевич, містоголова, згадуючи ясні й важкі хвилини її життєвого шляху. Підкреслила при тому велику гуманність людини, яка всеціло віддала свої сили й працю для своїх ближніх і народу. Секретарка п-на Лідія Шведченко вручила від Відділу квіти. Потім розпочалися загальні побажання й подарунки (квіти, книжки, торти, стіглини). Слїдувала маленька перекуска і в теплій, товариській атмосфері пройшов цей милий, сердечністю сповнений вечір. Спогад про нього остане на довго в серцях і пам'яті присутніх, що з пошаною відсвяткували 50-ліття праці зразкової української громадянки.

Привяна

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. Новий Відділ СУА

Дня 26. жовтня 1958 відбулись Основні Збори Відділу СУА. Представницею Централі була її організаційна референтка п-ні Марія Біляк. Привяних на зборах було 23 жінки.

До президії вибрано паню Розалію Церковнюк — головою і паню Лїду Гарванко — секретаркою. Пані Біляк виголосила змістовний реферат на організаційні теми. Після того Збори вибрали Управу Відділу, до якої ввійшли: п-ні Ольга Гарванко — голова, п-ні Софія Цибак — містоголова, п-ні Ірина Шерба — секретарка, п-ні Катерина Гусак — касієрка, п-ні Марія Матвійків і п-ні Лїда Гарванко члени Управи, п-ні Розалія Церковнюк — почесний член Управи. Контрольна Комісія: пп. Тамара Княгиницька, Теодозія Кушнір і Катерина Глинлянська.

По дуже живій і річевій дискусії — ухвалено відбувати Ширші Сходини членок раз на місяць, а саме в останню неділю кожного місяця.

В найближчому тижні Управа нового Відділу СУА відбула засідання, на якому намічено плян праці та розділено функції.

Призначено п-ню М. Матвійків культ. освітньою та імпрезовою референткою, п-ню Л. Гарванко референткою організаційною і суспільної опіки, п-ню С. Цибак — господарською референткою.

На початок своєї праці Відділ задумав перевести збірку одягу для лемків-поворотців. Дальше Відділ задумав вшанувати пам'ять Митрополита Андрія Шептицького рефератом про нього — в день св. Андрія. Опісля задумано улаштувати свято св. Миколая для дітей та підготувати відповідну сценку на цей день. Запляновано теж улаштувати в січні 1959 р. Ялинку-Забаву для дітей та вже від тепер пропагувати між мамами, щоб вишивали одяги для своїх дітей на цю забаву. Плян такої „Вишиваної Забави“ для дітей дасть можливість збудити любов та заінтересування народнім мистецтвом та дасть змогу нашому жіноцтву придбати народні одяги для своїх дітей, що будуть їм потрібні до виступів на національних святах.

І. Ш.

Крізь Ториву Життя

Виразно вже чути було спішний біг китайців з довгими коромислами на плечах. Це селяни несли бігцем городину на ярмарок; чисто перемита і розложена в величезних кошах, вона апетитно притягала увагу. Ось чути голос китайця і його спокусливі вигуки: „Папільоси, хліба!“ Поволи виходять хворі з палат, щоб подихати ранішнім, свіжим повітрям. Починається день, о 9-тій годині сонце пражить уже немилосердно, а опівдні всі ходять, як зварені, чекаючи нетерпляче на вечірню прохолоду. Навіть дощ рідко відсвіжує повітря. Здавалося, він падав просто з чистого неба, а не з хмар, так раптовно він з'являвся, виливався ливнем і зникав у безвість, залишаючи калюжі й рови, повні води. А сонце, як переможець, випивало воду з землі й по кількох хвилинах по обох боках вулиці протоптувались стежки. Коли ж дощ падав кілька днів за рядом, ми були зовсім відрізані від світу, перейти вулицю не було можливо.

Боїв після Мукденського не було. Здається, в травні відбувся на морі Цусимський бій, що остаточно вирішив хід війни. Вся наша ескадра під проводом Рюджественського була розбита. Порт Артур піддався.

Про Цусимський бій чула я від одного морського старшини, що повертався з японського полону додому. Його врятували японці, побачивши, що він наміряється стрілити собі в голову. Бо старшин вони у полон не брали, даючи перевагу простим матросам. Але з його слів та оповідань побачила я, як дуже ми не розуміли Японії й японців... Пригадалися мені оті малюнки, що їх прислали на фронт для підтримки „войовничого духа“ у вояків. Там були намальовані червоні, здорові козаки, що нищили маленьких, безсилих „япошек“ От тобі й „закидали шапками“, думала не без злорадства. Аж дивно було мені з цих почувань! Недавно ще я їхала на фронт з патріотичним запалом, а тут уже думала інакше, коли приглянулася до всього. Навпаки, доглядаючи хворих, я відчувала насолоду виривати їх із пазурів смерті, як протест проти безглуздя війни та каліцтва за „віру й отечество“, що вже стало для мене пустим звуком. Я зненавиділа війну за те, що вона принесла людям, не уявляючи ще того, що нам згодом принесе 1914 рік!

Несподівано прийшла телеграма від д-ра Совачова, що він назад відряджений до шпиталю. Це було десь коло Спаса. Коли він уже був із нами, на нічній варті о год. 4-тій покликали мене санітети.

— Сестро, в кімнаті сестри Т. хтось хропе й то так сильно, що гол. лікар збудився і ліслав по вас!

Сестра Т. була молоденька дівчина років 17. Я мало знала її, бо вона лиш недавно приїхала й відразу попала під вплив „веселих“ сестер. Ходила вічно з папіроскою в зубах, наспівуючи циганські романси. Я пішла туди з санітетами. Але двері її кімнати були

замкнені і як ми не стукали до її кімнати, відповіді не було. Доносилося тільки якесь несамовите хропіння. Ми висадили двері. Сестра лежала на ліжку бліда і хропіла на всю кімнату. Її халат був у болоті так, ніби її хтось тягнув по ньому. — Покличте д-ра Усенка, сказала я санітетам. — Сьогодні вартує д-р К. — відповіли санітети. — А я кажу вам розбудити д-ра Усенка, — повторила я. За кілька хвилин прийшов Тітич. Ми відіслали санітетів і замкнули двері. Я обмила сестру, а Тітич, оглянувши її, заявив, що це якась отрута, але добре було б дізнатись у товаришок, яку саме отруту вона мала. Обшукали всю кімнату і знайшли пляшечку з написом „морфіна“.

— Підіть, сестро, до її товаришок і запитайте їх, що це означає, — наказав Тітич. Я пішла. Вони ще не спали, бо щойно повернулись із гулянки.

— Кажіть все по правді, вимагала я від них. Поводі стали оповідати. Були разом із нею в ресторані. Т. впилася й поїхала з кавалерами. Що було далі, не знають, але знають, що в неї була морфіна, бо вона показувала їм давніш маленьку пляшечку.

Вислухавши мене, Тітич пішов із докладом до головного лікаря, а я з усією енергією прийнялась за рятування сестри. Не швидко вдалося привести її до тями. — Йдіть геть, відштовхувала вона мене, — йдіть геть! Так жити не можна. Мамо, мамо, так жити не можна! — кричала вона. Я плакала, але старалась робити те, що наказав Тітич. Нарешті вона скорилася мені, а згодом і розказала всю історію. Вона була гімназисткою, жила разом з матір'ю, поїхала на фронт вслід за нареченим. Попала в погане товариство. Спочатку трималася в межах пристойності, але згодом вирішила, що негідна свого нареченого, який її щиро любив. Зірвала з ним та опустилася зовсім. — Сьогодні один дозволив собі зі мною зайве, я дала йому по лицю, а він назвав мене поганим словом. Це вивело мене з рівноваги і я впилася. Вкінці поїхала з ним, не памятаючи гаразд, що зо мною. Він робив зо мною, що хотів, а потім вкинув мене через вікно у шпиталь. Я тоді рештками сил знайшла морфіну й отруїлася.

Мене викликали теж до головного лікаря. — Щоб сьогодні сестри Т. не було в шпиталі, заявив він там. При цьому були Совачів і Тітич. Я спалахнула:

— А тих, що втягнули її в таке багно, ви залишаєте? Живу поруч із ними, знаю, як вони на неї впливали, а ви їх терпите?

— І їх викину, кричав він.

— Але Т. прошу залишити. Я намовлю її повернутись до матері. Та треба дати їй змогу прийти до себе. Коли її відпустимо так, вона знов кинесться в самогубство.

Совачів і Тітич підтримали мене і я повернулася до кімнати, заспокоєна за неї. За два-три тижні вона

виїхала. Кілька разів писала до мене, а згодом я згубила її з очей. Аж десять років згодом під час першої світової війни я їхала трамваем в місті О. Була в однострою сестри. Проти мене сиділа якась пані з хлопчиком років 7 і кидала на мене неспокійні погляди. Нарешті звернулася до мене з питанням:

— Скажіть, пані, прізвище Х. вам нічого не говорять?

— Дуже багато, це моє дівоче прізвище.

— Ви не пізнаєте мене? Я — сестра Т.

— Боже мій, яка ж я рада, зраділа я. — Скажіть же мені, як вам пощастило в житті?

— Приїхала до мами, здала іспит на атестат зрілості, скінчила фельдшерські курси, зустріла доброго чоловіка, вийшла заміж, маю ось хлопчика, щаслива!

Здається в серпні підписано мир. О, то була радість, коли я вбігла до палати і вимахуючи газетою, оголосила цю вістку хворим. Всі позривалися з ліжок, обіймалися, дехто плакав. — Кінець війни, кричала я, їдемо додому.

Швидко почалась евакуація. Та виявилось, що скоро не рушимось з місця, бо не всі хворі годились для транспорту. Але шпитальний режим значно послаб, а праця звелася до мінімум. Я теж „попустила“ в обов'язках, щодня ходила на прохід у поле з Совачовим або Тітичем. Багато ми читали разом.

Вже не було для нікого таємницею у шпиталі, що мене з Василем Совачовим вяже щось більше, ніж звичайна приязнь. А вже моя співмешканка не мала спокою. Нераз причаювалася у полі, куди ми ходили на прохід, щоб підглянути нас. Часто не дочекавшись нічого, сама з нетерпеливості зраджувала свою присутність. Ми сміючись, запрошували її до нас, прохаючи її не зневірюватись, може, мовляв, другим разом їй пощастить.

Та врешті трапився інцидент, що мене схвилював. Одного разу аптикар поляк запропонував мені сісти, відступаючи місце поруч із Василем. Я подякувала й хотіла відійти, коли почула від нього ближче пояснення:

— Я думав вам специфічно приємно сидіти поруч доктора!

По виразу обличчя в Василя я думала, що він не чув тих слів, а я й так відходила і не звернула на те дальше уваги. Наша, спільна з П. кімната була поруч аптикаревої. Коли я повернулася на другий день вполудне з візиту в палаті, П. зустріла мене з доктором:

— Цього ще не ставало, щоб через вас люди билися!

— Не розумію, в чому річ, — спитала я.

— А те, що ось недавно був в аптикаря д-р Совачів і спитав, що означали його слова вчора при шахах?

— А той що на те?

— Та відперся, кажучи, що він того не говорив.

— А доктор що?

— Сказав, що добре, що не говорив, бо в противному разі одержав би полицника.

Я налякалася. Зовсім не бажала ускладнень нашого тут життя. Нам було добре в нашому маленькому товаристві. Ми не були байдужі одне до одного,

але навіть розмови про кохання у нас не підіймалось. Василь знав, що поки я не вернусь додому й не скину однострою сестри й говорити про те не варто.

Окрім того інциденту з аптикарем я мала ще одну пригоду. Несподівано з'явився до мене один добродій, що лежав в одній палаті з Михасем Саренком, коли я його відвідувала. Прийшов він до мене з пропозицією вступити у підпільну організацію в Чіті. — Нам потрібні ви, сказав він. Я вже давно слідкую за вами і можемо легко перенести вас у Чіту. Маємо досить зв'язків, щоб це зробити.

— Я ніколи не працювала в якійнебудь партії чи організації, почала я. Та він перебив мені:

— Це не є перешкодою. Ви нам потрібні, я вже сказав і хочете чи не хочете, а ми вас перенесемо.

— А коли я не хочу? Як ви маєте право накидувати мені це? — обурилась я. Та він не попускав. Гостро перемовившись із ним, я відійшла, а він кинув мені услід обіцянку, що ще прийде.

Згодом побачила я його з Тітичем і стала обережно розпитувати про нього. Довідалась, що це українець, товариш Тітича з університету.

— Це мрійник, казав Тітич. — Чого він хотів від вас?

Я вигадала якусь дурницю і на тому скінчилося. Щойно по закінченні війни я прочитала його прізвище серед повішених за революційний опір у Чіті і подякувала Богові, що мене оберіг від такої долі. Але все ж аптикар і цей добродій налякали мене і я, нікому нічого не сказавши, внесла прохання про перенесення мене до тифозного шпиталю. Сестри там ішли неохоче і їх завжди там бракувало.

Головний лікар, дізнавшись про мої заходи, злостився (він встиг уже змінити настановлення до мене), Тітич кричав, що це пахне самогубством, сестра П. вважала новою екстраваганцією, а Василь вперто мовчав. Та сталася несподіванка. Шостого вересня шпиталь наш одержав наказ виїхати до Ехо для обслуговування тифозних і моє прохання стало безпідставним.

IV.

Осіннє сонце заливало гори своїм ще дуже теплим промінням. Вони були вкриті невисокими дубовими кущами. Поміж ними текла широка ріка. Довкруги не видно ні села, ні якоїнебудь хатини. Пустка й тишина. А кругом така краса, що здавалось незаслуженим щастям дивитись на неї.

Серед тих гір інженери побудували, звісно за скажені гроші, великі дерев'яні бараки. Це були шопи зі шпарами в дощатих стінах, стелях і підлозі, з залізними печами без засувок. Всю ту „інженерську помисловість“ ми оцінили згодом у зимі, а тепер ми утрюх як очманілі бігали по горах та милувались природою. Спускались напростоць поміж кущів до ріки, милувались бажантом, що зірвався нам з-під самих ніг та красувався на сонці своїм різнокольоровим пірям, подивлялися невеликі, срібні гадючки, що мерехтіли в траві.

Направду було щось величавого в тому, коли повний місяць заливав своїм сріблом річку і стрімку гору, надаючи всьому якогось непереможного чару. Було щось ласкавого і пестливо кольоритного в день,

коли листя дубових кущів переливалось усіми відтінками від яскраво жовтого до темно червоного. І був в тому якийсь безмежний сум, коли почав ляти осінній дощик, вкриваючи все густою мрякою, але завжди було однаково гарно.

На розташування шпиталю дали нам 2—3 тижні. Санітети під доглядом завідуючого господарством мили підлоги, набивали сінники та подушки, а сестри й лікарі байдикували. Василь був пристрасним мисливим, а навколо просто кишіло від бажантів. Чому не спробувати б полювання? Він зговорився про те з Тітичем і завідуючим, але бракувало їм дубельтівок, по які треба було поїхати до великого міста. Кортіло нас теж побачити Владивосток і Тихий Океан. Тут уже допоміг Тітич. Як старший ординатор він переконав головного лікаря, що треба туди післати Василя нагострити деяке хірургічне приладдя та докупити дещо нового. А разом із тим охоче погодився відрядити й мене. Дня 23-го вересня ми одержали командировку у службових справах і виїхали на три дні до Владивостоку.

Про Зелений Клин, себто Никольськ-Усурійськ, нічого особливого сказати не можу. Були на якомусь рибному підприємстві, де в нас на очах випускали ікру з риб і частували нас нею. Але й без тієї операції сама ікра була огидна і я не могла її проковтнути, хоча присолену китову ікру властиво любила.

В Никольську Усурійську ми мали дивну зустріч. Якийсь лікар, побачивши Василя, кинувся до нього зі словами: — „Пане голово, невжеж це ви?“ — Його українська мова, радісний вираз та хвилювання виявили мені, які глибокі взаємини вязали тоді всіх українців, що почувались неначе рідними. Вперше я зрозуміла становище Василя поміж ними.

Затока „Золотий Ріг“ залишила в нас незатерте враження. Була тиха, місячна ніч, поїзд ішов берегом. Місяць заливав сріблястим сяйвом воду й околицю. Переказати ту красу — бракує слів. Треба її побачити й відчутти.

О 4-тій вранці приїхали ми до Владивостоку. Крамниці ще були зачинені, буфет на дворці нечинний. Ми взяли візника й поїхали на т. зв. Тигровий Хвіст привітати схід сонця з Тихого океану. Це була довга, вузька смуга землі, що витягнулась у море далеко на схід. Пішли ми нею, навмисне дивлячись просто вперед себе і здавалось, що йдемо по воді. Кругом була безмежна синь, що здавалась такою ніжно пестливою, так манила до себе... Обрій раптом порожнів, ніби готовився до великої врочистої хвилини. Потім поступово позолотився і з синяви океану показалося перше соняшне проміння. Потім виліз край сонця і врешті саме воно все більше і більше. Воно здавалось величезним блискучим оком самого Бога, що швидко виходило з води, щоб оглянути все, що скоїлося протягом ночі. Пильно прислухаючись сповіді землі, його гаряче проміння нищпорило по її поверхні, підсилюючи життям, теплом і надією все живе. Василь мовчки скинув кашкет. Ми обоє завмерли, боячись словом чи рухом, нарушити врочисту тишину. Хотілося впасти на коліна і славити Бога! Вертались, як по врочистості, відроджені до всього доброго, повні віри й надії на ласку Божу.

Все життя я дякую Йому за ту пережиту хвилину.

Поснідавши, кинулись ми по закупи. Треба було полагодити все в один день, а тому ми не подумали зарезервувати собі кімнати в готелі. Виявилось, що це майже неможливо, бо наїхало багато старшин із фронту побавитись у великому місті. Ледве-ледве знайшли ми одну кімнату в заїздному домі. Вирішили, що Василь проведе ніч на березі, а я скористаюся із ліжка, бо просто валилась із ніг. Та побачивши те ліжко, я не могла рішитись лягти на нього і лягла, не роздягаючись на канапі. Світла в кімнаті не було та воно було й небажане з огляду на п'яних гостей, що швендялись усюди, а двері ж не замикались. Тепер, переживши всякі еміграції, табори, спільні кімнати, смішно згадувати наші тодішні поняття пристойності. Здавалось нам неможливим провести ніч в одній кімнаті!

Поїзд до Ехо відходив о 5-тій год. ранку. Візника не можна було знайти і ми, навантажені пакунками і 3-ма дубельтівками, дійшли до стації і там, як мертві проспали всі 12 годин їзди до Ехо.

Жовтень і листопад ще були дуже гарні. Було ще так тепло, що ми й не згадували про морози, хоча вечорами температура вже сильно обнижувалась. У бараках були щілини, у дахах дірки, печі ні дб чого. Як не боролись з холодом, але вище 4-ох ст. підняти температуру не могли. У мене була звичка зранці, перебігаючи через палату до амбуляторії, вітатися з хворими словами „Ну, як?“. Тепер у відповідь я одержувала похмуро: „Холодно, от що“. Коли по обіді роздавались дрова, то всі „ходячі“ бігли до складу і крали, скільки можна було принести під плащем. У мене, в кімнаті за ніч замерзала вода на кригу, а в мене була грубка в кімнаті і підлога застелена ватними китайськими ковдрами. Половину своїх дров відступав ще мені Василь!

Дошкуляли часті нічні варти: по перше, що було дуже зимно, а по друге доводилось воювати зі щурами. Ті огидні звірятка поводились дуже нахабно. Простягнувши руку, щоб накрити хворого, я натрапляла на щура. Вночі вони влаштовували цілі оргії і носились між ліжками у веселій забаві. Я страшно боялась їх і наніч влаштовувала собі цілу будуву з ковдер і влізала в неї з головою. Щоб не розвалити всієї будівлі, я боялась повернутися в ніч.

Умовини праці були дуже тяжкі. Воду привозили волами за кілька кілометрів, треба було ошадно обходитись із білизною хворих. Купити нічого не можна було, бо близько не було поселень, ані крамниць. Навіть „ході“ показувались рідко. Якби не праця, то можна було б нудити світом. Сестра П. і чотири дальші сестри залишились у Харбіні. А тут крім тифозних приїхало ще 30 старшин і головний лікар призначив мене ще й до їжнього бараку. А я ж уважала їх за найгірших пацієнтів! Та хвалити Бога, коли вони побачили відлюдність Ехо, скоро позабихались із шпиталю. За 2—3 дні залишилось два підтоптаних полковники, які тишились, що перебувають у чистому помешканні і ходили харчуватись до нашої загальної їдальні.

Револуція 1905 р. нас досягла лиш непомітно. Санітети застрайкували, перестали возити воду, палити грубки. Пражня не працювала. Ми були від-

різані від світу, пошта й газети не приходили. Раз на день приїздив вартовий паровіз і привозив відомості й розпорядження Революційного Комітету. Але нам, медичному персоналові працювати не заваджали. Головний лікар сидів у своїй кімнаті. Він знав, що санітети його не люблять і не мав відваги показуватись. Навіть посилали до нього делегатів із порадою, щоб він склав обов'язки головного лікаря, але не ставили при тому погроз чи ультиматів. При цьому не могли не згадати однієї його спроби регабілітувати себе моїм коштом.

Колись то він прийшов до моєї палати й заявивши, що хворі лежать у брудній білизні, суворо запитав мене, коли я міняла її. Я була заскочена цим питанням, бо ж хто, як хто, але він мусів знати, що пральня не працює. Почувши від мене, що може місяць тому, він узяв двох санітетів і повернувся із ними з магазину з великими стосами білля. Сказав — „Хто хоче, той і має“ і вийшов, звернувши таким чином вину на мене. Хворі дивились здивовано на свого „добродія“, а я червона стояла ні в цих ні в тих. Коли раптом почула сміх за собою і вигуки хворих.

— Сестро, подивися, що він приніс!

Виявилось, що він забрав стоси чистої, але призначеної на латання білизни. Хворі зі сміхом примірювали сорочки без рукавів і підштанки з дірами. Регабілітація отже не вдалася!

Щораз більше перекоувалась я про правдиву моральну вартість царської Росії. Війна 1904/05 р. велася на чужій території. Російські війська поступали супроти китайського населення з повним нахабством. Коли тепер читаю про союз Червоного Китаю з Советами, не можу вийти з дива. Хіба можуть вони забути того знуцання над мирним населенням Китаю? Мабуть китайці певні, що одурять свого ворога, або дійсно останні дурні, в чому їх не можу підозрівати.

Пригадуються мені епізоди такого знуцання над мирним населенням. Завідуючий господарством тримав для шпиталю власну худобу. Одного дня у нас зникли два воли й теличка. З огляду на відсутність поліції в Ехо він звернувся до прикордонної частини, обіцявши 50 руб. винагороди за розшук пропаші. На другий день сторожа привела два чужі воли, теличку і китайця „на придачу“, кажучи: „Ось ваші воли, давайте гроші“. Але китаець оповідав зовсім іншу, неменш правдоподібну річ. Він був наймитом і пас воли свого пана, коли прийшли на їх поле прикордонці, забрали воли й теличку та повели його, тримаючи за косу, невідомо куди, підганяючи багнетом та називаючи „хухузом“. Він кричав і плакав, але нічого не допомогло. Назва ж „хухуза“, себто розбійника, не пророкувала йому нічого доброго. Подивившись на залитих російських прикордонців і пізнавши справді таки свою теличку, завідуючий таки відмовився від чужих волів і мусів передати справу китаця до китайського суду в м. Нінгута. Декому з нас а між тим і Василеві захотілося подивитися на цей суд і вони не побоялися втомити їхати простою фірою 30 верстов туди і 30 назад, щоб мати уяву про китай-

ський суд. Ось що вони оповіли мені згодом.

Ввели їх з усякими почесними реверансами до „фонзи“, посередині якої стояв низенький столик, весь заложений брязкалами й калатальцями, завалений кістками, серед яких пишалася чашка з людського черепу. Увійшов суддя, вийняв з великого футляра окуляри, ознаку своєї гідності і почав допитувати обжалуваного рідною мовою, кричав, стукав кулаками, намірявся кістками, бив у калатала і дзвонив над головою обжалуваного, що впав навколюшки, звився по підлозі, ломав собі руки й удавав переляканого на смерть. Від часу до часу і суддя, і обжалуваний робили перерву, щоб відпочити: втирали піт, що рясно заливав їм лиця, пили воду і починали наново всю комедію. По трьох-чотирьох сеансах таких правничих вправ, обидва змучені, заявили, що ні до чого не можуть дійти. Обжалуваний не признається, а суддя вичерпав усі дозволені правом примусові засоби. Приявні лікарі і завідуючий запитали, що ж вони мають робити з обжалуваним. „А що хочете“ — відповів суддя. „Можете тримати його закованим на ланцюзі, не давати йому їсти, лякати чим і як хочете — тільки не бити. Поводитися так можете, доки не признається“.

Суд на цьому був скінчений і китаець знов привезли до шпиталю. З огляду на те, що дальші пошукування за волами шпиталь припинив, то й вирішили відпустити його додому. Виграла на цьому лиш прикордонці, одержавши нізащо 50 р. і почасти лікарі, що їздили до Нінгута подивитись на безплатну комедію суду. Але китаець напевне без сентименту згадує ту історію 4-денного ув'язнення, загублену теличку, мало почесне прізвище „хухуза“ і все це тільки через те, що прикордонній сторожі треба було заробити 50 рублів!

Та це тільки один випадок такого знуцання. Скільки ні в чому неповинних людей загинуло внаслідок наказу про неіснуючу сигналізацію, скільки знуцань перетерпіли подорожні в вагонах і т. ін. — згадати соромно! І вони пишались перед цією нацією, що мала багатовікову культуру тільки тому, що не знали її і не хотіли знати. Памятаю, як один візник, що привіз якихсь китайців до сусіднього шпиталю, незадоволений платнею, почав бити тих, що прийшли, батогами, а вони лиш випростувались під тими ударами. Скільки гідності, навіть гордості було в їх позак! Справді незабутній малюнок для мене, як незабутня усмішка того китайця, що з відрізнаними при залізничній катастрофі ногами сказав мені „шангау“ (добре по-нашому) на мій повний жаху погляд, коли я клала його на носі. Дійсно, нація-сфінкс, що випростується, коли її б'ють і каже добре, коли йому відріже ноги!

Шпиталь наш порожнів. Нікому не хотілось по заключенні миру сидіти в ньому. Йолк Василя мав демобілізуватись, його відкликали з командировки до шпиталю, а з початком лютого і мене до Червоного Хреста в Харбін, звідкіля я виїхала по кількох днях перерви, до своєї Общини сестер милосердя у Петербурзі.

Кінець I. частини

ЗМІСТ XV РІЧНИКА

ПРИ ГРОМАДСЬКІЙ РОБОТІ

	ч.	ст.	ч.	ст.
Злучені Жіночі Організації Дітройту	6	29	54 Відділ	11 28
Окружна Рада СУА у Філадельфії .. ч. 1, с. 25, ч. 2, с. 12, ч. 5, с. 24, ч. 6, с. 29, ч. 7, с. 26, ч. 8, с. 26, ч. 10, с. 24	11	25	55 Відділ ч. 2, с. 28, ч. 5, с. 28	8 27
Окружна Рада СУА у Нью Йорку .. ч. 3, с. 25, ч. 5, с. 24, ч. 6, с. 6, 8, 11, 24, ч. 7, с. 26, ч. 8, с. 13, 26, ч. 9, с. 27, ч. 10, с. 12, ч. 11, с. 11	11	24	57 Відділ ч. 1, с. 31, ч. 2, с. 29 ч. 5, с. 28	9 28
Окружна Рада СУА у Дітройті ч. 1, с. 26, ч. 2, с. 11, ч. 4, с. 24, ч. 8, с. 26	9	27	62 Відділ	5 29
Окружна Рада СУА у Клівленді ч. 2, с. 11, 25	9	27	63 Відділ ч. 1, с. 32, ч. 2, с. 30 ч. 3, с. 29, ч. 5, с. 29, ч. 7, с. 29, ч. 8, с. 13	9 11
Окружна Рада у Рочестері ч. 2, с. 25, ч. 4, с. 11, ч. 6, с. 25, ч. 7, с. 26	10	25	64 Відділ ч. 3, с. 30, ч. 7, с. 14, 26	10 11
Річні Збори Гол Управи	9	24	65 Відділ ч. 3, с. 12, ч. 5, с. 27	7 11
1 Відділ	6	26	66 Відділ ч. 2, 29, ч. 3, с. 30	10 28
2 Відділ	5	25	67 Відділ	7 29
3 Відділ	6	12	68 Відділ ч. 1, 32, ч. 2, с. 29	6 28
4 Відділ	5	12	69 Відділ	6 28
5 Відділ ч. 2, с. 25, ч. 10, с. 27	11	25	70 Відділ ч. 1, с. 32, ч. 5, с. 30	8 23
6 Відділ	1	27	71 Відділ	8 28
7 Відділ	4	26		
8 Відділ ч. 4, с. 26, ч. 5, с. 25	8	26		
10 Відділ	6	26		
11 Відділ	5	26		
13 Відділ ч. 3, с. 12, ч. 4, с. 27	6	26		
14 Відділ	7	26		
16 Відділ ч. 1, с. 27, ч. 2, с. 25 ч. 4, с. 27, ч. 5, с. 26, ч. 6, с. 26	7	27		
17 Відділ ч. 2, с. 26, ч. 5, с. 26	11	25		
19 Відділ	4	28		
20 Відділ	3	12		
21 Відділ	8	26		
22 Відділ ч. 1, с. 29, ч. 3, с. 25 ч. 4, с. 28, ч. 8, с. 13	11	26		
23 Відділ ч. 1, с. 11, ч. 2, с. 26 ч. 3, с. 26	4	29		
24 Відділ ч. 4, с. 30, ч. 5, с. 12 ч. 5, с. 27	9	27		
26 Відділ ч. 2, с. 26, ч. 3, с. 27	4	31		
27 Відділ	3	27		
28 Відділ ч. 1, с. 29, ч. 3, с. 11 ч. 3, с. 31, ч. 5, с. 11, 27 ч. 7, с. 27	8	26		
30 Відділ ч. 3, с. 28, ч. 5, с. 28	10	28		
33 Відділ	4	30		
34 Відділ	10	28		
38 Відділ	9	28		
39 Відділ	1	29		
42 Відділ ч. 1, с. 30, ч. 2, с. 28 ч. 4, с. 18	6	28		
43 Відділ ч. 1, с. 30, ч. 4, с. 30 ч. 7, с. 28, ч. 8, с. 13	11	27		
47 Відділ ч. 1, с. 30, ч. 2, с. 28	7	29		
48 Відділ ч. 1, с. 31, ч. 3, с. 29 ч. 6, с. 12	11	27		
50 Відділ ч. 3, с. 29, ч. 4, с. 31	11	27		
51 Відділ	4	31		

ПРИПИСИ

Городина

	ч.	ст.
Баклажани з помідорами	10	20
Гарбуз колочений	8	22
Капуста віденська	9	20
Морква з бешамелем	9	20
Помідори з начинкою	10	20
Шпараги душені	6	20
Шпінат із грибком	5	20

Закуски

Канাপки	2	20
Канাপки літні	7	22
Лакоминки		
Вареники чеські	9	20
Желе з помаранчі	5	20
Кисіль із вишень	7	22
Компот із яблука й помаранч ..	2	20
Лакоминка з полуниці	7	22
Млинці з сиром	6	20
Налисники зі сметани	10	20
Роляда бішкoptова з яблуками	9	20

М'ясива

Біфштики січені	2	20
Гуляш із баранини	10	20
Запiканка з м'яса й капусти ..	8	22
Запiканка з паприкою	8	22
Ковбаски на грінках	6	20
Кульочки м'ясні	9	20
Печеня теляча завивана	4	20
Помідори з м'ясною начинкою	10	20
Рагу м'ясне	7	22
Студенець із дробу	3	20

Печиво

Бабка старосвітська	4	20
Барабольки на ялинку	11	20
Кокосові горішки	4	20
Коржик із бішкoptів з полуни- цями	7	22
Коржик із сливками	8	22
Маківник	1	20
Медяник	11	20
Пиріг іменинний	5	20
Пиріжки на Свят-Вечір	1	20
Рогалки пікантні	5	20
Роляда бішкoptова	9	20
Сирник	4	20
Торт Ірини	10	20
Торт кавовий	9	20
Торт кокосовий	3	20
Торт помаранчевий .. ч. 1, с. 20	4	20
Торт румовий	2	20

Торт чеколядовий	11	20
Цвібак	3	20

Риби

Оселедець по київському	11	20
Оселедці в сметані	3	20
Риба в підливі з кваску	5	20
Риба в хрінній підливі	6	20
Щука, тушкована з хрінном ..	11	20

Салати

Салата з каляфіорів	8	22
Салата з капусти й моркви ..	4	20
Салата літна	7	22
Салата з оселедця	11	18
Салата з лишків риби	6	20
Салата з салери й яблука	3	20
Салата сира	7	22

Юшки

Борщ чернігівський	10	20
Юшка з вишень	7	22
Юшка з грибами	9	20
Юшка з коропа	3	20
Юшка помідорова	6	20
Юшка зі сливок	8	22

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.

На Окружному З'їзді СУА в Дітройті під час зустрічі з О. Лотоцькою, през. СУА, в днях 25 і 26 жовтня, ц. р. збірка на Пресфонд Нашого Життя. Зложили по 1.00 лані: Будзол, Брагорітіс, Ясінська, Королишин, Незвідь, Слупецька, Р. Слупецька, Генек, Крушельницька, С. Вірстюк, Л. Галаженко, Палаташ, Воскрес, Баран, Стрілецька, Манько, Кобаса, Ганиш, Будор, Маринюк, Бережанська, Войтович, Камінська, Ткач, Дякіз, Скаськів, Цісік, Крокилюк, Іванницька, З. Вірстюк, Савка, Савдик, Баран, Перун, Цимбалюк, Чарнецька, М. Стойко, Д-р Парфанович, Красневич, Цісарук, Климишин, Козаченко, Михайлович, Липецька, Шустер, Решетилевич, Явна, Вівчаровська, Васько, Волкер, Сосновська, Біловус, М. Кахній; по 2:00 л. Годів; Дрібними 5.00. — Разом 60.00 дол.

О. Климишин

Наші читачки-залишенці хвилюються, що їх передплати на „Наше Життя“ вичерпуються. Не забудьте їм їх відновити. Хто черговий?

Два рази дає, хто скоро дає!

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Ст. ч. 8 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок: Чч.: 1, 2, 6, 10 вставки з Волині, чч.: 3, 4, 5, 8, 9, 11 вставки з Галичини.

Printed by "AMERICA"—417 N. Franklin St., Phila. 22, Pa.